

اعلان

گرانو او قدرمندو لوستونکو پښتو ډاټ نيت ډي کتاب سره ډيره
خواري کړي ده او په ډير عاجزانه طور ئي تاسو ته د مطالعې په
غرض ډالي کوي د ډي کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا
زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقي جرم دے بلکې
ډير سخت منع دي

پښتونستان
پښتو ډاټ نيت

**Distribution, posting, or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net**

Ketabton.com

اوبسکی مستالون

شیرین یار یوسفزے

اوبنکي مشالونه

رني اوبنکي مشالونه
د منزل حد پري روښان کرم

شيرين يار يوسفز م زروبي

شورو د الله په نوم چې رحمان او رحيم دے

د کتاب نوم	اوبنکې مشالونه
مخونه	۲۰۸ دوه سوه اته
ترتیب	نېټه وار
ليکونکې	شيرين يار يوسفزې
شعري زيار	دوهم
کمپوزنگ	امجد امين 0321 - 90 20 628
د املا سمون	شيرين يار يوسفزې او مظهر علي
د چاپ کال او ځای	۲۰۰۶ پېښور
د چاپ شمېر	۱۰۰۰ يوزر
بیه (قدر)	۲۰۰ روپۍ

درکونه

- ❖ يونيورسټي بک اېجنسي، خيبر بازار، پېښور،
- ❖ اکیډمي بک شاپ، پښتو اکیډمي، پېښور پوهنتون،
- ❖ زرین زاده يوسفزی، شارجه عرب امارات 00971-505942423
- ❖ برېښنا لیک: shereenyar@hotmail.com

د کتاب واک اختیار د لیکونکې څخه خوندي دے

تروٺ

چي زما دَ خيال تصوير دے
چي زما دَ خوب تعبير دے

پءِ وفا کني بي مثالہ
پءِ بنکلا کني بي نظير دے

چي خوددار دے ہم دلدار دے
چي بادشاہ دے ہم فقير دے

ہم مہوہ دہ ہم سایہ دہ
لکہ دیکے دَ انجیر دے

اوبنکي مشالونه - يو تاثر

”اوبنکي مشالونه“ د بناغلي شيرين يار يوسفزي د شعرونو يوه شيرينه مجموعه ده- د درد او د مينې د ارمان چې کوم خواږه د خواني په عمر کبني کېدې شي د هغه ټولو خوند د شيرين يار په شعرونو کبني تر ډېره حده راطاهر شوه دے- شعر هسې هم د خوږ درد د اظهار نوم دے او بيا شعر چې په فني معيار هم پوره وي نو د خوږو نغمو صورت ترې ساز شي- فکري بلوغت به شاند چې د عمر په يوه خاص حد کبني راځي ولې شعر چې هرکله يو فطري عطيه ده ځکه نو شاعرانه بلوغت د خواني په هغه ورځو شپو کبني اکثر ښکاره شي چې نوره دنيا ورته د لېونتوب دور وائي- شاند چې عشق او محبت د جنون په يو خاص حالت کبني د پوهې تر بامه رسي- خبر نه يم چې ستر حمزه صهب دا خبره د چا په باب کړې ده:

تا ته پوهه راغله د خواني سره

ما ته هله راغله چې خواني لاره

(حمزه)

د ستر حمزه صهب دا خبره د سند په توگه وړاندې کېدې شي چې پوهه په خواني کبني هم راتلله شي- دا بيله خبره ده چې دغه پوهه د کوم مضمون او د ژوند د کومې تجربې پوهه ده- ژوند پخپله لوی اُستاز دے او شيرين يار يوسفزي چې د ژوند له کومو مکتبونو سبق زده کړے نو دا خبره يقين ته نژدې ده چې په ډېر لږ عمر کبني

ٿي ۽ شاعرانه پوهي ڊهر وڍ فني سفر ڪرڻ ۽۔

د شيرين يار پڻ ”اوبنڪي مشالونه“ ڪٺي ڇي ڪومه شاعري ده او د ڪوم قسم شاعري ده هغه د بناغلي د فڪر غمازي ڪوي۔ پڻ غزل ڪٺي خو ڇرگنده خبره ده ڇي هغه د خپل خاطر د درد د تاثره شعر وائي۔ ڪڻ هر خو د هغه د انتهائي داخليت اظهار ۽ ولي د غزل د صنف اصل مدعا او تقاضا هم د بنيادم خپل ذات ۽۔ د خپل ذات احساس يو افقي قدر لري ڇڪه پڻ ڊي ڪائنات ڪٺي مينه، ارمان، بي وسي، جي آري د هر دور د انسان برخه ده۔ پڻ ڪوم دور ڪٺي هم ڇي ڇوڪ د خان پڻ علامت ڪٺي د خپلي مينڀي د جذبي او د خپلو مجبورو ذڪر ڪوي نو دا د ژوند سره ترلي احساسات افقي رنگ لري۔ د بنيادم د درد جذبه هر چا ته د يو رنگه احساسه راپيدا ڪٺي۔ پڻ ڊي ڪٺي هم شڪ نيسته ڇي ماحول ڇاپڙچل او د تاريخ دوزان د بنيادم پڻ ڊي احساساتو اثر ڪوي او شاعر لڻ خپل ماحول وٽه هم نه شي۔ ولي بيا هم د يوڙي ازلي جذبي پڻ رنگ ڪٺي دغه احساسات هرڪله او هر چرته وي۔ د مشرقي ژبو پڻ شاعري ڪٺي غزل د ڪمال تر حده شائد پڻ ڊي هم رسيدل ۽ ڇي دا د ذات د اظهار لڻ ٿولو ڪاميابه وسيله ده۔

پڻ جديد دور ڪٺي جديد نظم هم د اظهار دغه رنگ خپل ڪرڻ ۽ ولي د صنف پڻ لحاظ نظم د ذات نه سهوا د خارج پڻ بيلو بيلو اڇونو او د ژوند پڻ بيلو بيلو تقاضو بنه رٺا غرڇول ٿي۔ دا روايت هم پاتي شوم ۽ ڇي غزل د حسن و عشق او هجر وصال د ذاتي ڪٺيتونو د اظهار د پاره وٺيل ٿي او پڻ نظم ڪٺي د روزگار او د دوران د غمونو ذڪر ڪٺي۔ پڻ دغه روايت شيرين يار يوسفز ۽ يو ڪامياب اُستاد شاعر بنڪاري۔ ڇڪه ڇي د ”اوبنڪي مشالونه“ د نظم پڻ برخه ڪٺي ٿي ڊهر د خوند نظونه پڻ مختلفو موضوعاتو وٺيلي دي۔ دغه نظونه فلسفيانه رنگ هم لري، د خپلي خاورڙي سره د شديد واپستگي احساس هم، د ارمان انگازي هم پڪٺي اور ۽ شي او د فني

ارزښت قدر هم لری -

معلومه نه ده چې شیرین یار یوسفزی شاعری کله، څنگه او په کومو حالاتو کېنې شروع کړې ده خو د کلام د پختگی نه ئې دا برېښی چې د پښتو د شعری ادب ئې بڼه مطالعه کړې ده او د شعر په بابلنه پوخ تنقیدی شعور هم لری - له غزلونو ئې داسې ښکاری چې د حمزه شینواری د شعر نه ئې ژور ولې مثبت تاثر اخستې دے او په شعر کېنې ئې د عصر د شعر د معیار ښې نښې برېښی -

د "اوبنکی مشالونه" شعرونه په مجموعی توګه دا تاثر ورکوی چې شیرین یار یو ترقی پسند شاعر هم دے او شاید چې د ترقی پسندو یا نورو نظریاتی شاعرانو سره ئې ناسته پاسته هم ډېره شوی وی - دا هم کېدے شی چې شیرین یار د قامی او نظریاتی سیاست سره تعلق هم لری - ځکه نو عجیبه علت دا هم دے چې شیرین یار ځېنې ځایه خپل احساس خبره هم کوی نو د ترقی پسندی په اصطلاحاتو او پېرایه ګڼې ئې کوی - ولې د کلام د سرسری مطالعې نه ئې داسې نتیجې اخذ کېدے شی چې اتفاق ورسره ضروری نه هم دے - شاعر شاعر وی - که د هر رنگ، هر مکتب او هرې نظریې شاعر وی او ما ته دا هم معلومه نه ده چې په دا مجموعه کېنې د شیرین یار د زندانی ورځو شپو شاعری شامله ده او که نه؟ خو په مجموعی توګه پکښې د هغه د پرېشان خاطر د اواز بازګشت اورېدے شی -

دا مجموعه به یقیناً چې د پښتو په شعری ادب کېنې د قدر وړه اضافه وی او که څوک د شیرین یار یوسفزی د ذاتی ژوند د ناکړدو نه خبر شول نو شائد چې د دې کتاب به نوره هم زیاته پذیرائی وشی -

زه د ښاغلی شیرین یار یوسفزی مننه کوم چې ما ته ئې په دې ښکلې مجموعه د یو څو خبرو لیکلو بلنه راکړه - که هر څو زه د وخت په داسې حالاتو کېنې ګېر یم چې په تفصیل سره مې پرې هغه رنگ لیکل وڼه کړے شول څومره چې ئې حق وو ولې

په منڊه منڊه او په بيړه بيړه ليكلے شوو دې څو خبرو د پاره زه د بناغلي محمد اسرار
اتل هم ډېره مننه كوم چې هركله ئې ما ته د دې ليكلو ياددهاني كړې ده-- ورسره د
شيرين يار يوسفزي د ورور گوهر ننگيال هم ممنون يم چې ډېر په صبر ئې زما د دې
نيمگري ليك انتظار كړے دے-

پروفېسر ډاكټر راجولي شاه خټك

پښتو اكاډيمی، پېښور پوهنتون

۱۸ اکتوبر ۲۰۰۵ء

د بنديوان شاعر او بنکي مشالونه

د کل انسان د احساساتو او جذباتو د اظهار د ذريعو او طريقو نه پورته د شاعر انسان احساسات او جذبات چې کله د شعر په ذريعه او طريقه کبني بيان شي نو که هغه ساینده او نوحه وی نو ویر ژړا کبني ئې زړه راښکونکې اثر وی او که د خندا، ښکلا، رنگ او نور، زلفو او رخسار په ژبه خپل احساسات شعر ته وسپاری نو د گردونو، ریگونو نه لاله زار جوړ کړی او تصور به درله ښکلې او رنگین کړی - دغه وجه ده چې شاعر د غم او درد، گل او خار، خندا او ښکلا مجموعه ده، لکه چې په خان کبني ټول کاینات لری - په دغه حواله شاعر انسان ته د خپل ماحول او چاپېرچل او ټولني نمائنده وپیلې کېږی - ځکه خو محققین چې هرکله د تېرو زمانو تحقیق او څېړنه کوی نو هغوی د هغه تېرو زمانو د دورونو شاعرانو او لیکونو نه د وختونو د حالاتو د وارداتو او واقعاتو په رڼا کبني هر څه اخذ کوی - په دغه حواله مونږ شاعر ته د وخت غږ، غوږ او ژبه وپیلې شو -

دلته چې نن مونږ د پښتو د یو تکړه او وینښ شاعر شیرین یار یوسفزی د شعرونو مجموعه "اوبنکي مشالونه" راڅلو نو د هر څه نه اول به د انسانی فطرت هغه احساس په نظر کبني لرو چې انسان فطرتاً ازاد او د رڼا محرک پاتې شوی دے نو ځکه که شیرین یار یوسفزی دا وخت په کوټ لکھپټ جېل لاهور د مرگ کوټې کبني پروت د دې ملک د تور قانون سزاوار دے نو د هغه په ذهن کبني د خپل پښتون فکر رڼا هم

شته او د دغې رڼا فکر نوم "اوبښکې مشالونه" دے۔

د لاهور په قېد و بند کښې دلته ما ته په تاریخ کښې د ډېرو پښتنو بنديوان فکرونه رايادېږي او هر پښتون ته پنجاب په خپلو چشمو کښې کتلی دی۔ د دغه ټولو له پاره ما ته د محترم قلندر مومند دا شعرونه مخې مخې ته کېږي:

چې په خوشحال په رنتهمبور کښې و شوې
هغه کانې په ما لاهور کښې و شوې
د رڼا ناوې دغه ټولې قيصې
ما سره ستا د مینې تور کښې و شوې
د اشنا یاد د قفس ورمات کړو
بېلتونه ډزې دې په کور کښې و شوې

د لاهور پنجاب د بنديوانو دغه تسلسل چې دا وخت شیرین یار یوسفزی ته رارسی نو دلته د قلم او حرف د تقدس په حواله رحمت شاه افریدی ته هم عېن هغه سزا اورولې شوې ده چې د پنجاب یو جج د یو پښتون د مقدمې په وخت هائی کورټ، لاهیر ملتان بېنچ کښې وئیلی وو۔

"لزم چنگه پٹمان ہے اس لیے نشیات کیس میں ملوث ہونا غیر ممکن نہیں۔"

د هائی کورټ ملتان بېنچ دا ریمارکس چې مونږ د قلم او حرف په حواله رحمت شاه اپریدی او بناغلی شیرین یار یوسفزی سره د ټول پښتون په حقله راواخلو نو د هر پښتون په حقله د ټول پنجاب تاثر هم دغه دے لکه چې پنجاب د ټول پښتون په مقدمه کښې مدعی هم او پخپله گواه هم دے او زمونږ په حقله دا وائی:

فقیر شہر بولا بادشاہ سے
بڑا سنگین مجرم ہے یہ آقا

اے مصلوب ہی کرا پڑے گا
 کہ اس کی سوچ ہم سے مختلف ہے۔

پہ دغه لاهور کبني د پښتو د قلم دغه دوه بنديوان نن هم په تياري زندان کبني
 فکرونه مشالونه لری او زه چې دلته د بنديوان شاعر په قهد و بند کبني د ازاد پښتون
 فطرت شعرونه "اوبنکي مشالونه" کورم نو د يو څو کلامونو نه علاوه ئي د کلام
 مجموعی تاثر دا دے چې هغه د ذات قهدي نه بلکي دې ټول نظام کبني د رياست يو
 داسي باغي قهدي دے چې په زندان کبني هم د ټول پښتون خبره کوی او لکه څنگه
 چې د يو طوطی يا د بل الوتونکی مارغه نه په پنجره کبني د بندېدو باوجود د الوتو
 فطرت څوک نه شی اخستے، دغه شان د بنديوان شاعر فکر او خيال هم څوک
 راييسارولے نه شی، نو ځکه خو وائي:

لار کبني د مقتل که ودرېدلے يم
 څه به تر مرامه رسېدلے يم
 ستا په گل رخسار چې ځلېدلے يم
 تل لکه د پرځي ژرېدلے يم
 ستا چې د کاکل څړي سمسوره ده
 دا لکه سپرلے زه غوړېدلے يم
 ستا د ژوند فضا چې معطره ده
 دا لکه نگهت زه رقصېدلے يم
 شپي ته د سبا د ستوري ځل وينم
 کله د وحشت نه بوړېدلے يم
 داسي کوم جرس تتر وهلے شی
 زه لکه پاڅون ته غږېدلے يم

د شاعر متعلق د بعضو خلقو خيال دے چې دے خو يا د نرکسيت بنکار وی او يا د ذات دومره قېدی وی چې د ذات د خول نه هډو بهر نه شی وتلے - شاعر يو غېر مستقل مزاجه او يو خيالی کردار يادېږي چې افلاطون هم ناخوبنه کرے وو- خو د نوی دور شاعر چې هرکله په مزاحمتی دور کېنې کوم رول لوبولے دے نو بيا "خطرناک مبلغ" ياد شومے دے- په دغه حواله چې زه د بناغلی شيرين يار يوسفزی شاعری ته گورم نو د "پنجاب زندان" او د "پنجاب قانون" ترې هم د شاعری زور اخستے نه دے بلکې چې څومره ترې چاپېره حصارونه جوړ شوی دی نو دومره عين د انسانی او پښتنی فطرت په رڼا کېنې دې پښتون باغی په شعر کېنې وپېلی دی چې:

د يارانو ترون غوارو
 مدام مرگ د بېلتون غوارو
 د مرگ کومی کېنې هم ياره
 سرگرمی د ژوندون غوارو
 د جرس په هر يو غږ کېنې
 نومے نومے پاڅون غوارو

زه د نثری مصروفیاتو په وجه د شعر د مطالعې نه غېرحاضر پاتې شومے يم خو د شيرين يار يوسفزی د "افغان گلونه" په حواله اوس دا "اوبنکې مشالونه" زما خوښ شعرونه دی- زه په شاعری د فنی استاذانو او د شعرونو ورکشاپ کېنې د "فنی مېکېنکانو" په شان پُرزه په پُرزه کتو قائل نه يم بلکې زه د شعر دننه خيال، فکر او پېغام ته گورم- خو زما دعوی ده که چېرې د شيرين يار يوسفزی دا "اوبنکې مشالونه" چا د شعر د فن د استاذانو ورکشاپ ته يوړل نو وزن، بحر اصطلاحات او د شعر چې څومره لوازمات دی هغې کېنې به کش کړپ ونه مومی بلکې دا به وائی چې شيرين يار يوسفزی په شعر کېنې خيال، فکر او پېغام د وزن او بحر په چوکات کېنې داسې

پہوست کری دی لکہ سرکش باغی چہی خوک پۂ زنجیرونو کبہی رابند کری۔

ہم دغہ شان شیرین یار یوسفزے د لاهور قہد و بند کبہی بقول فہض احمد

فہض د دی شعر پۂ مصداق وائی:

متاع لوح و قلم چہمن گئی تو کیا غم ہے
کہ خون دل میں ڈبولی ہیں انگلیاں میں نے
زباں پہ مہر لگی ہے تو کیا کہ رکھ دی ہے
ہر ایک حلقہء زنجیر میں زباں میں نے

نور البشر نوید، پہنور۔

۳۱ جنوری ۲۰۰۶ء

د فکر و فن په هنداره کښې د اوبنکو مشالونه

شیرین یار یوسفزې څلمې لیکوال دے خو فکری او فنی اړخونه ئې په کم عمری کښې په گڼو برخو وپشلې شوی دی- د ده تاند تپاند جذبات هر څو که د خوانی په بام غزؤنې کوی او شاهینې وزر ئې الوت ته چمتو دے خو بیا هم ورسره د ادبی ژوند یوه داسې پنگه پرته ده چې دغه تاند تپاند جذبات ئې هېڅ کله هم له خپل سمت او لارې نه نه ورکوی بلکې لا ورله فکر او نظر ته ځلا بخښی او خپل مرام و مقصد پله ئې پاروی او ډاډه کوی- شیرین یار که د سماج د لمبه لمبه حالاتو سره ډغرې لپاره د خپل قلم په زور ځان تر اخبارونو او مجلو رسوی نو د انتقاد د بې نیامه تبغ په لاس هم د خپل رسا فکر په زور په هر ادبی مکتب ورگډېږی- که د خپلې پښتو ژبې د صحیح لیک لوست د پاره هاندې هڅې کوی، د پښتو په املا، لیک دود او شعری وزن، بحر کتاب لیکي نو دغه مینه ئې د جېل تورو تمبو شا ته هم د فکر او شعور زور ته دوام ورکوی- ځکه خو د ابی خلیقو سره مسلسل د لیکونو له لارې کلکې اړیکې لری، څه چې د ده د پښتو ژبې ادب او پښتون اولس سره د مینې ثبوت ښکاره کوی- د جېل ژوند هر څو که د ده د ذات سره اهم تعلق لری او د ده وجود قېد دے خو د ده د فکر او فن او شعری ښکلا نه هېڅ کله گېره نه شی چاپېرولې، لا چې نورې ورکښې د وسعت او پراختیا لارې پېدا کوی — خو که مونږ د شیرین یار په دغه گڼ اړخیز ادبی ژوند کښې د ده

مستقل مزاجی رنگ لټوو نو هغه ډېر په شدت سره د ده په شاعری کېنې جوت او څرگند لیدم شی کوم چې نن د هر پښتون په وړاندې د ده د اولنی ټولګې "افغان ګلونه" او دا دم اوس د "اوبنګې مشالونه" په شکل کېنې برخېره پروت دم- د شیرین یار په تنه بوده کېنې د شاعر زړه درد لکه د روح داسې وردننه شوه او دغه شاعری د ده دردېدلی احساسات او جذبات په هر لور داسې شیندلی دی چې که د پښتانه وطن د خاورې او تاریخ وپارژنې قیصې او ستاښنې پکېنې دی نو د پښتون اولس د وحدت، یووالی او خپلواکی د ضرورت سره سره پکېنې د دوی د ژوند د ځینو بې وسو او مجبورو خاکه ډېره صفا او څرگنده رابنګلې شوې ده- دې سره سره د شیرین یار د تنقید د بې نیامه تبغ نه هغه خودغرضه، د استعمار دلالان او بې ضمیره واکداران هم بچ نه دی پاتې شوی چې منصفان ئې هم طرفداران دی او تل ئې د مظلوم اولس وینې ځکلی او چا چې تل د دغه اولس خاوره په شاپولو شپږولو او وطن په ویرانو کېنې د بدلولو هڅه کړې ده، شیرین یار د خپل کلی، خپلې خاورې او وطن په هر ډګر د دغه رنگ قوتونو په ضد ولاړ دم او هم دغه د ژوند مزاحمتی برخه ئې د خپل رسا فکر په زور د شعر جولی ته غړخولې- شیرین یار دغه مزاحمت د خپلې خاورې، پښتنی اقدارو، روایاتو او دې خاورې سره تړلی هر څیز او د انسان د ښېګرې او سکالی په غرض د خپل ژوند مقصد و مرام بولی- هم د ژوند دغه تاودو سړو نه ئې د حالاتو سره د مقابلي چل زده کړم ځکه خو د شیرین یار فکر و فن هم ښائی چې دم د حالاتو غلامی نه قبلوی او نه ورسره د سمجوتې په لاره ښکاری-

د حالاتو په ضد ولاړ شیرین یار دغه انقلابی تصور، د ده په خیال خور مزاحمتی رنگ، د فکر وحدت او د فن کمال دم د خپل عصر د شاعرانو نه نه یواځی بیلوی بلکې یو ځانګړم مقام هم وربخښی- ځکه خو ئې شاعری د یو ځانګړې ښکلا او تهذیبی شایستګی سره سره د لفظونو د زړه پورې استعمال هنداره هم ده او د ژوند

حقيقتونو او هنگامو، قامی فکر او اولسی مسئلو د بيان او اظهار اثرناکه ذريعه هم ده- د شیرين يار يو خانگرمه اسلوب دا هم دے چې که د ژوند په کرکهچونو کبني هر خومره ظلم جبر او بي انصافي سره مخ شوم دے خو خپل شعر ئي د بي خايه نعرو، چغو او سورو (ويرويرانو) نه بچ ساتلے دے- هر خو که ورته په دغه لارو، پراوونو د ناکامی او بي وسي مخه هم شوې خو دغه د زړه ماتي او مايوسي قيضي ئي د شعر برخه نه ده گرځولې او شعر ئي د داد عزم او جرأت نه عبارت دے- "اوبنکي مشالونه" کبني د قامی فکر، تولدیز ژوند د غبنتنو، امن او انسان دوستی سره سره د مينې هغه لازوال جذبه هم د شیرين يار له ذاته چاپېره چورلی کومه چې دے د خپل محبوب له پاره لری (لکه چې د انس، جنس، قام، کلتور، ژبي، خاورې او وطن وارو په شکل کبني خپل بيل بيل محبوب لری)- دغه راز شعرونه ئي خای په خای داسې احساسات لری کوم چې د مينې د هر تعلق د ناکامی او کاميابی دواړو حال وائی او د ده د خوږ خوږ ژوند زړه نه راوتې جذبو له د سندرو ژبه ورکوی-

شیرين يار د ښه شعر ليک او په ادبی لارو چارو د مزل هنر د چا استاد يا کوم ادبی مکتب کبني د ناستې نه نه دے زده کړے خو د خوب نه د خوب تر له پاره ئي د کتابونو، مجلو او اخبارونو هره پاڼه لتولې په هر څه ئي ژور او تنقیدی نظر اچولے او کله چې په عملی ژوند کبني د لمبه لمبه حالاتو سره مخ شوم نو احساس او جذبي ئي اور اخستے او فکر ئي راولار شوم دے او هم دغه څه دا دے شیرين يار تر يو داسې خايه رارسولے دے چې د "افغان گلونه" او "اوبنکي مشالونه" نه پس د پښتو په املا، بحر او وزن هم کتاب ليکي کوم چې به دېر زر د لوستونکو د نظره نېر شی ځکه به زما دا وپيل بي خايه نه وی چې شیرين يار د يو ښه زيرک او استاد شاعر سره سره يو ښه نثر نگار هم دے او نقاد هم-

شیرین یار خپله تخلیق او تحقیق کوی او پخپله ورته په تنقیدی نظر هم گوری
او په نتیجه کبښې یوه درسته، خانگړې او مناسبه کړنلاره خپل قلم او خیال له ټاکی-
هم دغه راز خپل عملی ژوند کبښې ئې هم قدم په قدم د دغه لارې "مشالونه" بل کړی-
الله دې وکړی چې د شیرین یار د قلم او قدم او اوبنکو واره "مشالونه" د ده د روبښانه
سحرونو زېرمه په برخه کړی-

محمد اسرار اتل

آشنا منزل

باغ حرم، لوند خوږ، مردان-

نېټه : د فروری اولنی ۲۰۰۶ء

امپل

غزل برخه

مخ	ورومبی مصرعه	شمبر
۲۷	ما درته د زلفو د سودا ووي	۱
۲۸	تا مي کړي عيادت دے	۲
۲۹	د بلبلو د نوا خبرې وکړه	۳
۳۰	بي آبه نه يم چې به آب اخلم	۴
۳۱	د خپل خيالونو تماشا جوړوم	۵
۳۳	که بلبل لره غنچه ده	۶
۳۴	دمه شپه کنبې هم شوگير يم	۷
۳۶	نه اباسين کوي اوس ما ته په چپو خبرې	۸
۳۷	ياره د تا د خط او خال خبره	۹
۳۸	کوه بلبله د رنگينو پسرلو خبرې	۱۰
۳۹	زه چې په زړونو حکومت کومه	۱۱
۴۰	په کوم سبا او په بېگا کنبې او پره شوي نه يو	۱۲
۴۱	لږه سا به مي په سا شي	۱۳
۴۳	رضا پېښه د تقدیر شي	۱۴
۴۴	ستا په چم کنبې بي آرزى ده	۱۵
۴۵	چرته دے همرا زما له خوا تلے	۱۶
۴۶	ته که په لر او که په بر اوسېږي	۱۷

شمبر	ورومی مصرعه	مخ
۱۸	کہ تر خنگہ مہی شباب دے	۴۷
۱۹	خو کہ یو مو پۂ لاز زغل دے	۴۸
۲۰	عمارت د مال او سر پکبئی معدوم دے	۴۹
۲۱	زۂ نبولے ستا د مینئی پۂ قصوریم	۵۰
۲۲	بنکلے یار پۂ مٹہن زرۂ مہی خبر کوم دے	۵۱
۲۳	ارمانونہ سبزہ زار دے	۵۲
۲۴	یولۂ زلفو دے شبخون دے	۵۳
۲۵	داسی نہ چھی بی تلاش او بی تدبیریم	۵۴
۲۶	خوک بہ سہورے و تہ ہم ئی قریب نہ کا	۵۵
۲۷	چخنی شوے چھی د پینو لاندی دستور دے	۵۶
۲۸	د بلبل خوردہ نوا یم	۵۷
۲۹	خنگ سرہ سرہ غرمہ	۵۸
۳۰	زۂ پۂ سترگو د شعور ہسی بینا یم	۵۹
۳۱	روح مہی کومہی بلا ورے دے ہر چا زدہ	۶۰
۳۲	جمعیت مہی خور کا کل د لیلیا یوسی	۶۱
۳۳	استقبال ئی لاس پۂ نام د خط رقم تہ	۶۲
۳۴	وینن ادراک لہ تغافلہ را بہدار کرم	۶۳
۳۵	ستا دا یو ہسی انتشار وژارم	۶۴
۳۶	تغافل دے دومرہ زیات شو	۶۵
۳۷	چھی ماضی باندی خپل حال پردی	۶۶
۳۸	چھی بنۂ یار دے کنار ہسی	۶۷
۳۹	کہ دے خلۂ زما پۂ خلۂ شی	۶۹
۴۰	تا نیولے خپل دگر دے	۷۰
۴۱	للمہ، دشتہ، سم او غر پیکہ پیکہ دے	۷۱
۴۲	دہر کہ منزل تہ مو منزل وئہ کرۂ	۷۲

مخ	ورومبی مصرعہ	شمبر
۷۳	سپین جبین و تہ ٹی رام "ماہ تمام" بیا	۴۳
۷۴	خند و خار دے، کند کپر دے	۴۴
۷۵	ستا پہ عشق کنبی چہ بدنام دے	۴۵
۷۷	نہ خیل خان و تہ پہ خنگ یم	۴۶
۷۸	خو چہ پہ شپہ دہ اوربل خور نہ شی	۴۷
۷۹	د بنائستونو د منظر خبری	۴۸
۸۰	تا کہ و رک دہ خوہ نظر کرہ	۴۹
۸۱	ہر یو خیال چہ مہ حسین دے	۵۰
۸۲	د شوخو سترگو مست نظر خور بہری	۵۱
۸۳	چہ راہینہ جدائی دہ	۵۲
۸۴	د اہونو کہ طوفان دے	۵۳
۸۵	تنہائی دہ، خان خانی دہ	۵۴
۸۶	نری شونڈی کہ دہ پانی د گلاب دی	۵۵
۸۷	مست خراب دہ چہ د سترگو پہ صہبا دے	۵۶
۸۸	ستا د زلفو پہ سودا مہ ژوند حساب دے	۵۷
۸۹	خال پہ زنہ، پہ رخسار چہ لر او بر پدی	۵۸
۹۰	یو سکوت دے، خاموشی دہ	۵۹
۹۱	د آلفت پہ ہر یو راز او بنا زدہ دے	۶۰
۹۲	چہ د بنکلو تیکانہ دہ	۶۱
۹۳	خلاص د زلفو ٹی زندان شی	۶۲
۹۴	راستہ ہسہ ایام شی	۶۳
۹۵	پہ چا کلہ دومرہ گران یم	۶۴
۹۶	ہغہ سپر لے ستا د نظر لتیوم	۶۵
۹۷	پہ خیل آب باندہ پورہ دہ	۶۶
۹۸	شوہ دہ زلفی شوہ مرگان دی	۶۷

شمبر	ورومبی مصرعه	مخ
۶۸	د یار یاد که زورور دے	۹۹
۶۹	تل زما دغه دُعا شی	۱۰۰
۷۰	که پده دم او پده دُعا شی	۱۰۱
۷۱	اضطراب او د سکون خبری کبری	۱۰۲
۷۲	د مهتاب هسی ریا دے زما یار	۱۰۳
۷۳	لکه گل ئی تراکت دے	۱۰۴
۷۴	دا یو خة رنگ له نگار دے	۱۰۵
۷۵	شرک د زلفو کبسی فنا شم	۱۰۶
۷۶	که بنائست کبسی غبریت وے	۱۰۷
۷۷	ما زده - چپی زما شام او سحر تلے	۱۰۸
۷۸	لپوتتوب که می شُهره شو	۱۰۹
۷۹	خة بد پاتسی د زره دم وی	۱۱۰
۸۰	هغه سترگو و ته بیا سترگی په لاریم	۱۱۱
۸۱	د یارانو محفل خور دے	۱۱۲
۸۲	خو مښن دې فرزانه دے	۱۱۳
۸۳	اور ئی پای ته تر سر واخست	۱۱۴
۸۴	غم په زره که د جانان شته	۱۱۵
۸۵	د ملت په أفق ستورے د سبا یم	۱۱۷
۸۶	درسته شپه لکه د پرخی په ژرا یم	۱۱۸
۸۷	د مرام په خوشی لاره یک تنها تلو	۱۲۱
۸۸	خپل نظر لره ریا یم	۱۲۲
۸۹	خود وتلے له شعور یم	۱۲۴
۹۰	خو دا اوبنکه می سپه ده	۱۲۵
۹۱	لکه د پرخی ور بدلے نه شی	۱۲۶
۹۲	نه په ما او نه په تا یم	۱۲۷

مخ	وڙومبي مصرعه	شمبر
۱۲۸	دَ صحرا دَ هر يو مڱل سڀورے دَ سر شی	۹۳
۱۲۹	دَ اغيار لره اغيار يه	۹۴
۱۳۰	دَ غل نوم دلته سرکار دے	۹۵
۱۳۱	خوند دَ مازيگر آو سحر چرتہ دے	۹۶
۱۳۲	دِي انصاف ستا دَ "قانون ته"!	۹۷
۱۳۳	چي کاتہ دِي هومره نور شی	۹۸
۱۳۴	ستا دَ وعدِي غُندي اوپره خبره	۹۹
۱۳۵	هغه ډکه دَ وسواس شپه مِي سبا کره	۱۰۰
۱۳۶	بُهانه که دِي پخه شی	۱۰۱
۱۳۷	ما دِي کاگل هسي تار تار وُلیده	۱۰۲
۱۳۸	چي لَه وخته ناخبر يِي	۱۰۳
۱۳۹	ستا دَ کلي بنه احوال دے	۱۰۴
۱۴۰	ستا هغه نظر به وي	۱۰۵
۱۴۱	ما پَه خوب کنيي ستا دَ وصل امکان وُلید	۱۰۶
۱۴۲	"روز و شب" به دِي بيان کرِم	۱۰۷
۱۴۳	زَه به خَه وينمه چرِي دَ چا سترگِي	۱۰۸
۱۴۴	لار کنيي دَ مقتل که اودر بدلے يم	۱۰۹
۱۴۵	دَ خزان دَ آمد کُوکِي پَه بهار کرِي	۱۱۰
۱۴۶	عام و خاص وته معلوم شوم	۱۱۱
۱۴۷	چي فنا مِي لَه نظر شوِي	۱۱۲
۱۴۸	خومره چي جبرانہ ده	۱۱۳
۱۴۹	پت پالم، وفا کوم	۱۱۴
۱۵۰	خو لکه پخوانه شی	۱۱۵
۱۵۱	هره کريکه به اذان کرِم	۱۱۶
۱۵۲	که دِي زِرَه دَ التفات شی	۱۱۷

مخ	وڙومي مصرعه	شمبر
۱۵۳	ستا اوريل چي ڪڙو زما نه دومره خور زڙو	۱۱۸
۱۵۴	خلي نه زما ئي خو اوبنڪلي نه ده	۱۱۹
۱۵۵	هله ما ته به همڪار شي	۱۲۰
۱۵۶	خوڪ چي لولپه نه شي	۱۲۱
۱۵۷	ته زما فڪر او خيال زده	۱۲۲
۱۵۸	ما نه مي نظر دے ورڪ	۱۲۳
۱۵۹	دربغه يو پڙو زڙو ما بنام	۱۲۴
۱۶۰	د درد و غم او اذيت قيصه ده	۱۲۵

(نظم بر خه)

مخ	عنوان	شمبر
۱۶۲	امن او بنڪلا	۱۲۶
۱۶۳	ازادي او وطن	۱۲۷
۱۶۴	اے دربغه!	۱۲۸
۱۶۵	خدايه! (دعا)	۱۲۹
۱۶۷	خواني	۱۳۰
۱۶۸	د وخت ليلا	۱۳۱
۱۶۹	گران مشر اجمل ختيڪ ته	۱۳۲
۱۷۲	پوره په هر کالي	۱۳۳
۱۷۵	ما ته ياد شي اے وطنه!	۱۳۴
۱۸۳	آه — نجات	۱۳۵
۱۸۷	مشر نحو خان ته!	۱۳۶
۱۹۰	نوحه	۱۳۷
۱۹۲	تخيل	۱۳۸

مخ	عنوان	شمبر
۱۹۳	هغه او زه	۱۳۹
۱۹۴	د بابل ناله	۱۴۰
۱۹۵	آه ----- دروند پښتونه!	۱۴۱
۱۹۶	حالات او باور	۱۴۲
۱۹۷	وطنه ----- خو!	۱۴۳
۱۹۹	د استعمار دلال ته	۱۴۴
۲۰۰	رڼه او ښکته او د پښتني لېلا په نوم	۱۴۵
۲۰۱	ښکلی د خپل کلی	۱۴۶
۲۰۲-۲۰۸	قطعي	۱۴۷

ؤوايه چي !

الله پء ذات تنها دء
هر چا نه بي پروا دء

نء دء دء خوك زبرؤلى
نء دء لء چا پيدا دء

پء سيال دء دء خوك نيسته
دء يو دء او يكتا دء

غزل

په خپل خان هزار داستانه
سارینده او نه په چنگ یم

اساس

دَ يارانو ترون غوارو
مُدام مرگ دَ بيلتون غوارو

دَ مرگ کومی کنبی هم ياره!
سرگرمی دَ ژوندون غوارو

دَ جرس پۀ هر يو غږ کنبی
نومے نومے پاخون غوارو

دَ بنائست همه شهرت له
يو هنگام دَ جنون غوارو

اننگو دَ "نن سبا" کنبی
بيا سُرخي دَ پرون غوارو

شيرين ياره! پۀ هر حال کنبی ---!
مگر خپر دَ پښتون غوارو

ما درته دَ زلفو دَ سودا وُوي
 تا راته دَ سترگو دَ صُها وُوي
 درست له سر او ماله درته تېر خېنې
 مونږه دې محفل كېنې په سر بيا وُوي
 عقل، فهم، فكر له ما ورك هسې
 بيا دې نظرونو كېنې په غلا وُوي
 راغلې عيادت له مې؛ خو وژنې ما
 ډېره په تمهيد كېنې دې دُعا وُوي
 وُوري تندرونه پرې باران په خېر
 حال مې دَ گُلشن راته صبا وُوي

ستا كارۀ باڼۀ هُم دا رَوش لری
 تا چې شیرین یار پسې په شا وُوي

تا مہی کرے عیادت دے
یقینی زما شامت دے
پروادار ئی دَ خلی نہ یم
خو دَ مینہی یو عادت دے
کرم ئی خلاص لہ ہرہ غمہ
ستا یو غم راعنایت دے
دَ پتکی پہ ترل نہ وو
ہغو کرے امامت دے
خپل خوارہ اجزاء راتول کرہ
ستا لہ مخہ عبارت دے

یار حساب دَ بوسی غواری
شیرین یار باندی قیامت دے

دَ بلبلو دَ نوا خبرې وُکړه
دَ چمن او دَ صبا خبرې وُکړه
مخ او زلفو شخه بيا خبرې وُکړه
دَ سبا او دَ بېگا خبرې وُکړه
دَ بنائست دَ نزاکت ستائنه بڼه ده
ولې دا چې دَ حيا خبرې وُکړه
دَ رنگونو هغه ډک ماښام تالا دے
اے واعظه! اوس په سا خبرې وُکړه
په هېبت دَ سپينو تورو کا وارونه
بيا دَ لېچو دَ ادا خبرې وُکړه

بيا به خه وی چې ايام په اختتام وی
شیرین یار ته شه پخلا؛ خبرې وُکړه

بې آبه نه یم چې به آب آخلم
 یاره! له تا د سوال خواب آخلم
 هر یو عنوان د تا له باب آخلم
 زه انتساب له خپل نصاب آخلم
 په هغه زلفو، هغه مخ مې قسم
 له "روز و شب" حساب کتاب آخلم
 سرو انتگو دې خولې ونيولې
 خنک انتقام په آب و تاب آخلم
 واعظه! دومره په شتاب ولې یې
 ایله قدم د خپل شباب آخلم
 کله ساقی، کله واعظ رادرومی
 چرته تسبی، چرته شراب آخلم

شیرینه یاره! شمله جگه لرم
 په دې عتاب کښې دومره تاب آخلم

۲۹-۱۰-۲۰۰۲

دَ خپل خيالونو تماشا جوړوؤم
خو تصويرونه دَ اشنا جوړوؤم

مينا تر خلې کا چې جوتيه شى شراب
سهل ترکیب سره صُها جوړوؤم

ما وي: سپوا دَ دیدن تنده شوه؛ لا
تا وي: مبدان دَ کربلا جوړوؤم

ما وي: دَ زلفو مخ نبوے ئې وُکړئ
تا وي: لهُ سترگو بلا لا جوړوؤم

لکه بلبل چې رابلی پسرلی
اوس به يو هغه رنگ نوا جوړوؤم

۳۰-۱۰-۲۰۰۲

لکه زما چي گرهوان خيري گلان
له خپل شيونه به ثنا جوړوم

سپرليه! بوتې په گودر ونوله
خپلو دردونو له دوا جوړوم

شارو حجرو کښې مې ډيوې بلوم
هغه جرگې به درته بيا جوړوم

توبنه د زيست مې خط او خال د اشنا
تورو تيارو نه هم رڼا جوړوم

ستا د وعدې غندي يو رزم همه
په هر بېگا کښې خپل سبا جوړوم

کە بلبل لره غنچه ده
نو پتنگ لره ديوه ده
خوا دې ما باندې پوره ده
د پتکي بنکلا شمله ده
ته غره اوسه په حُسن
زما هم د عشق نشه ده
دې خيالونو لپونو له
ستا په مخ جوړه گرمه ده
تر دا هسې باڼه غشو
څه نشه، څه حوصله ده!

خط او خال، لب او رخسار ته
مشاطه په تماشه ده

دمه شپه کښې هُم شوگیر یم
 ستا د زلفو چې اسیر یم
 د وفا دستار ترلے
 د پښتو د ملک سفیر یم
 سمه، غره به سره یو کړم
 د وحدت هغه بهیر یم
 کله پرېوځم، کله پاسم
 په تخریب او په تعمیر یم
 دلدارۍ؛ خودداری یوره
 تا ته څه ښکارم، حقیر یم
 زه په غښته له چا کله!
 شته من یاره! خو فقیر یم
 لوگه ستا له یو نظره
 په حلقه کښې بې نظیر یم
 ستا رضا شی را حاصله
 په تلاش او په تدبیر یم

پءُ تلاش او پءُ تدبير يم
 خو کڙلے خپل تقدير يم
 خو مقصوده ستا رضا ده
 پءُ حرم او نءُ پءُ دير يم
 چي کا يون دَ يار پءُ لوري
 دَ هغه قافلې مير يم
 هم هغه راپورې خاندی
 چي ئي زءُ دَ غم پءُ وير يم
 "يو بلبل دَ کُل ثنا کره"
 ستا دَ هغه خوب تعبیر يم

غُتې غُتې زلفې وينم
 شيرين ياره! ډېر زهير يم

نَه اباسين كوى اوس ما ته په چپو خبرې
 نَه پېغلې جونه په گودر كښې په منگو خبرې
 هلته په بڼې كښې اواز نَه كا كوم طوطى او مېنا
 دلته ميره كښې خراپه نَه كا په شپېلو خبرې
 دَ حُجرې مَت كښې نَه منگه كا، نَه رباب دَ مَطرب
 دَ زير او بم سره خلمو ته دَ زړگو خبرې
 هغه دَ ژوند دَ رنگينيو كاروان چرته تللى
 په خُله چې نَه راولى بېرته دَ راتلو خبرې
 هغه نكته، هغه گلشن او بڼېدل دَ بورا
 ياد دَ ماضى شو دې وطن كښې دَ سپرلو خبرې
 گل دَ لاله هُم چرته تورو خاورو وځورلو
 نَه دَ غاتپول وُكړې بيا پولو او پتو خبرې
 دَ چاپېريال وجود لمبه دے ترې لوڅرې خېژى
 دَ ژوند سلگى دى؛ ما ته كاندې په زېږگو خبرې

دَ اوږو سترگو نظر وړمې مې بنائست دَ حيات
 كړه شيرين ياره! اوس دَ زړونو سپېلنو خبرې

یاره دَ تا دَ خط او خال خبره
 زما دَ حال او استقبال خبره
 زما دَ عشق، ستا دَ جمال خبره
 نه ده خه دا دَ اشتعال خبره
 گنې نو تا خبره وړانه کړله
 جوړ وو محفل، وه دَ مثال خبره
 یار دَ قدرونو په رموز کنبې وایی
 نه کا په بام او په دېوال خبره
 ستا په محفل کنبې خومره ډېره وشوه
 یو دَ شری او بل دَ شال خبره
 خبره یو وه؛ خو خوک پوهه نه وو
 ما کړه دَ دام او دې دَ تال خبره

حُسن وحدت دَمې؛ بیا مې وچېرله
 دَ سمې، غره دَ اِشتمال خبره

کوه بلبله دَ رنگینو پسرلو خبرې
 هغه دَ عېش او دَ عشرت دَ ورخو شیو خبرې
 غوارم گلشن کبني دَ نکھت دَ گډېدو خبرې
 بیا دَ بورا دَ بڼېدو او دَ غنچو خبرې
 مطربه راشه! دَ حجرې په گت کبني بیا وچېره
 په زیر و بم کبني دَ تارونو، په نغمو خبرې
 ساقی چې راشی نو واعظ دې هم دفتر وِسپری
 دَ هر یو گوت سره به اورم دَ توبو خبرې
 زړه مې ډېر و غواړی له خانه دَ وتو خبرې
 بس خو؛ رامخکبني شی دَ شرم او پښتو خبرې
 بنایي سړی وکړی تر منځه دَ سرو خبرې
 ملک دَ پښتو دَ دلته وشی په جرگو خبرې
 راوی! بنائېست ته دَ حیات وکړه په زوره زوره
 دَ مینانو، لېوانیانو دَ جذبو خبرې

چې په حرمت دَ گلستان ئې سر و مال کره فدا
 ستا شیرین یار به تا ته وکا دَ هغو خبرې

زه چي په زړونو حکومت کومه
 بيا څه خطر د بغاوت کومه
 لسته د مخ د عبارت کومه
 د بغاوت چي حمايت کومه
 دا د خوبانو محبت کومه
 که د بتانو عبادت کومه
 ملگري خان سره خو اوبنکي لرم
 د تپي زړه چي عبادت کومه
 ستا د ياري خواږه هم هسي عدم
 په درمسال کبني مشقت کومه
 غرض د تا سره د زيست دے اشنا!
 څه؟ محبت که قوميت کومه

اوده بانه ئي څه راوړلړؤل
 له خوړو زلفو شکايت کومه

په کوم سبا او په بېگا کښې اوپره شوی نه یو
 ستا د وعدې غنډې خو ښه ده! کچه شوی نه یو
 ستا د هر یاد سره تر عمره مو یاری پاللي
 خپله تپه کښې لکه ستا بې پته شوی نه یو
 ستا د نظر د پلوشو له متازیه توبه!
 ښه ده ذره غنډې چې مونږ بې ډکه شوی نه یو
 ساقی گل فامه! بېرته راشه او کاسې ډکې کړه
 تا ته دا چا وي؟ چې توبو نه توبه شوی نه یو
 ستا د خو اوښکو په ترمکه به راژوندی شو آشنا!
 خو په باران د بهارونو تازه شوی نه یو
 هسې به تل د وخت د ناوې له مخ اخلو پلو
 خو د اجل د درندې چې لقمه شوی نه یو
 دا خو اتل ده چې به مومو له جانانه وصال
 مونږ له پخوا چرې د خان په زېرمه شوی نه یو

شیرینه یاره! د مرام لایلا به نه شی پخلا
 خو په انګن کښې د حجرې چې جرګه شوی نه یو

لږه سا به مې په سا شي
 كه اشنا مې خوا په خوا شي
 چې دې لاندې تر قدم شو
 په جهان به سربالا شي
 خلك جوړ به لرغونى و
 كه په دم او په دوا شي
 زه او ته سره فريق يو
 فيصله به مو په چا شي
 ساقى! وار كېنې خطا نه شي
 چې مستان دې وارخطا شي
 له دې هسې لا چارېه
 هره چاره ناويسا شي
 د سفر توبنه هم دا ده
 چې دوه سترگې دې بينا شي
 زما سترگو وته كسه
 چې خپل عكس درته گويا شي

پە ھوا دَ وخت تکیه ده
 نە پە ما شی، نە پە تا شی
 آزاله مې دَ زرە وکره
 چې خبره خو صفا شی
 لېونە دَ مینې خە زده
 چې روا، کە ناروا شی
 تاوده وینه دَ خوانی وی
 ابتدا کنبې، انتها شی
 تورې زلفې گورې ستایم
 رفعه، دفعه به بلا شی

شیرین یاره وار دَ چا دے؟
 دَ بانہ غشی ادا شی

۳-۱۱-۲۰۰۲

رضا پېښه دَ تقدیر شی
 نه ترکیب او نه تدبیر شی
 دَ روزگار له دامه ووخی
 دَ زلفانو چې اسیر شی
 په روزگار کښې وی متروکه
 په یاری کښې ناگزیر شی
 له فلکه خپلې برخې
 څوک امیر او څوک فقیر شی
 دَ وختونو له پېرزویه
 څوک اتن او څوک په ویر شی
 چې دَ خیال خانگونه مات وی
 نو به څنگه هواگیر شی
 دَ بانه په تېره څوکو
 دَ مېن دَ سینې خیر شی

مړاوې سترگې دَ یار وینی
 شیرین یار ځکه دلگیر شی

ستا پڻ ڇم کڻي بي آري ده
 زمونڙ ڊپره بي وسي ده
 دَ اَميدَ دَ هر يو کُل مڻي
 پڻ درون سينه زخمى ده
 پڻ مثال دَ اورکي مو
 پڻ خپل سر راهنمائي ده
 ستا دَ سترگو و شوخي ته
 خڻ مستي، خڻ بي خودي ده
 خڻ بي سره زماني ته
 خودسري او سرلوري ده
 چڻ دي نه وُرسی فهم
 ”چڻه خله کڻي بهتري ده“

دا بيان مڻي وزن دار دے
 دَ مفهوم ئي رواني ده

چرتہ دے ہمرا زما لہ خوا تلے
 حم پسی کہ ہر لوری اشنا تلے
 بنکلے می دَ خنگ نہ پہ خندا تلے
 هاغہ دے - - -! بیا زرہ جورے زما تلے
 خلی تہ دَ اجل ئی کلہ زہ پر پردم
 زرہ لکہ ماشوم رانہ پہ غلا تلے
 ما وی عقل، فکر می تا ورے دے
 لا صبر، سکون پرے نہ سپوا تلے
 هرے حادثی تہ چے تیر نبوی
 هغه هم دَ بنکلو پہ ادا تلے
 خوک چے پہ نوا دَ وخت شنوا نہ شی
 ستا لہ درہ هم نو بی نوا تلے
 شیونہ می دَ ژوند؛ خوبونہ تلی دی
 داسی ئی دَ زلفو پہ سودا تلے

بلی پہ مزار ئی دَ یاد شمعی ردم
 ما نہ می ارمان دہر پہ ژرا تلے

تە كە پە لر او كە پە بر اوسپېرى
 ياره! زما د زړه پە سر اوسپېرى
 تە پە بولان كە پە خېبر اوسپېرى
 لە ما به ولي ناخبر اوسپېرى
 د تور كاكل حقدار به وئە گرخې
 خو ئې لمن كېنى د تور غر اوسپېرى
 وايه! د زلفو او د مخ دې قسم!
 پە روز و شب كە مې خبر اوسپېرى
 د انتگو تر خوكو راغله سُرخی
 وائى: لە ما به پە خطر اوسپېرى

د هوسى سترگو لە زمري نظره
 شيرينه ياره! دېر اوتر اوسپېرى

کٺ تر څنگه مې شباب دے
 خو پټه ترڅ کښې مې کتاب دے
 دا انجام ستا د عتاب دے
 چې اغاز زما د تاب دے
 سیند د اوبښکو کښې مې وموند
 یو گوهر، مگر نایاب دے
 دغه ستا د سترگو اوبښکې
 دا هم سیند، خو بې پایاب دے
 ستا تر هسې رڼې اوبښکې
 کٺه گوهر دے، خو کریاب دے
 ستا د زلفو پټه سودا کښې
 ورک د شپو نه زما خواب دے
 ستا تر غږ سارینده هېڅه
 هم دا هسې چنگ، رباب دے

شیرین یار دې پرې هم زده کړه
 څه حساب دے، څه کتاب دے

خو کٺ یو مو پٺ لار زغل دے
 خو نظر مو سره بیل دے
 یو یو خاپ د تیر کاروان وو
 ما پرې اېنښے باندې پل دے
 د ښکلا "مرد مېدان" دے
 هر یو خیال زما اتل دے
 زړه کٺ لوی له یوې خولې کړې
 ښه د زړه پوره بدل دے
 د کاکل خړی به سر کا
 زما فکر کله شل دے؟
 چې زه ستا شم، ته زما شې!
 د هر سوال هم دا یو حل دے

شیرین یار ته به پخلا شې
 دغه امر اوس اتل دے

عمارت دَ مال او سر پکبني معدوم دے
 مونږ گتيلے پء دا بنار کبني بلا نوم دے
 دَ بنائست ئي پء حلقه کبني خومره دُهوم دے
 بيا پء حال دَ لهونيانو خوک معلوم دے
 ما خو کڙي له آزله ستا ثنا ده
 ما به کله پء تا ياد کا؛ طالع شوم دے
 کا له بنکلو دَ وفا او دیدن طمع
 کتوري له زانو غواري؛ زره ماشوم دے
 سپهلي غندي لوگے ئي له وعدو شم
 ډپر دَ پيو ئي رخسار دي، پء خله اوم دے
 هر سحر مي ستا پء مخ باندي محيط دے
 هر ماننام مي ستا کاکل خخه موسوم دے

پء تولى کبني دَ همزونو داسي وايي
 شيرين يار مي لهونے دے، ډپر معصوم دے

زه نيولے ستا د مينې په قصور يم
 سر د دار باندې ختلے يم منصور يم
 د جنت حوري دې واره لاس په نام کا
 سربازانو ته حلقه کښې په ظهور يم
 داسې مۀ وايه! چې تۀ به لۀ ما هېر شي
 کۀ لۀ تا په بل ديار يم خېني دُور يم
 هلته سُوے دې حُرمت دے تندرونو
 دلته زه هسې بې آبه يم، بې نُور يم
 ښۀ سامان دې د "سر خښې" هر خو ما کرۀ
 ولې بيا دې هُم حلقه کښې نامنظور يم
 شامدام لۀ جفاکارو پامالېرې
 ښۀ آگاه په سر او مخ دې د دستور يم

کۀ د يار په نوم مې وژني؛ تور ئې اخلم
 لۀ دې اخوا شيرين ياره! "بې قصور" يم

بنکله یار پئه مئین زړه مې خبر کوم دے
 د شته منو پئه خوارانو نظر کوم دے
 چې شوخی د پیمانو ده پسې ورکه
 د شفق د سُرخۍ ډک مازیگر کوم دے
 دواړه لاسه مې ورکړې دی گربوان کبښې
 اوس د گُل د خنداگانو سحر کوم دے
 هر پرواز د بلندی ته مې زړه کبښې
 خو دا توان مې پئه غوڅ شوی وزر کوم دے
 ډېر غمونو سر تر پایه کوره کړے
 زما نه زده چې لږ چرته دے بر کوم دے
 زړه به خه د منصفانو پئه در یوسم
 دلته تول نو د انصاف برابر کوم دے

شیرین یاره! د دې وخت لایلا هم ستا ده
 خو زور متو کبښې او گتو کبښې زر؛ کوم دے

ارمانونہ سبزہ زار دے
 اُمیدونہ نوبہار دے
 دَ وخت زول پئے کومہ راورم
 خیر دے! دے خوا مے ہم کار دے
 رسی زلفو ئی کار وکړه
 اوس دَ غشو بانو وار دے
 ستا کاکل پئے سر ختلے
 زما ہم پئے سر دستار دے
 لکہ زلفی دے اُور دے دی
 زما ہومرہ انتظار دے
 لکہ زلفی دے خورے دی
 دَ خیال ہسی انتشار دے
 وایہ! اوس نو یاری خہ دہ؟
 یو غرض، یو کاروبار دے

 شیرین یارہ! یار بخیل دے
 یا نصیب زمونہ خوار دے

يو له زلفو دې شبخون دے
 بل له سترگو دې ساتون دے
 زور په لاس او دنيا دار شی
 مُسَلَم هغه مجنون دے
 جرس خپله سينه سره کره
 پاسه پورته شه! پاخون دے
 ستا په ذکر، ستا په فکر
 سر مي اېنښه په زنگون دے
 ستا په سترگو کښې خلپړی
 زما هسې خيگرخون دے
 په مخ اوښکې بورکي دی
 هُم تياکې مي لرمون دے
 ستا په در چې تمامپړی
 په دا لارو زمونږ يون دے

په پښتنه به مي راشی
 شیرین یار خو مي پښتون دے

داسې نه چې بې تلاش او بې تدبير يم
 خو بس دا چې زه کولې خپل تقدير يم
 هومره مخ به د هوا گوزار ته نيسم
 خو مې دم د وزر شته دے هواگير يم
 د سينې کچکول مې ډک له ملغلو
 زه په غنښته له چانه يم خو فقير يم
 خدای راکړه ډېر دولت د قناعت دے
 زه په دا له بادشاهانو زيات امير يم
 لکه يار چې مې د زړه د رنځ دوا ده
 داسې زه ئې هم "سر خنې" له اکسير يم
 په ټولې د سُهېليو کښې "خلة راکړې"
 په حلقه کښې د همخولو بې نظير يم
 بې له ما به وي د ښکلو خوا نيمگړې
 د شملې غنډې پټکې له ناگزير يم

ستا د زلفو ياد مې نه پرېږدی و خوب ته
 لا تر هاغه به شوگير يم خو اسير يم

خوک به سپورے و ته هُم ئي قريب نه کا
خدای دې خوک په دې وطن کښې غريب نه کا

تا په تبغ دَ نظر هغه ادا کړے
چې دارو مې په يو ښار کښې طبيب نه کا

چې دې "وار" راغلي نه وی؛ "وار ئې تېر شی"
خوک دې طمع له يو داسې نصیب نه کا

زه او یار دومره قریب یو چې یو تن شو
په دا څه شی؛ اعتراف که رقیب نه کا

خمې وروځې، لک بانه او تاوې زلفې
هسې مړیم؛ یار دې دومره ترکیب نه کا

شیرین یار دې ډېر آداب د ادب پالی
اعتراض ورباندې ځکه ادیب نه کا

چخنی شومے چہ د پُنبو لاندی دستور دے
 هر سرے د قلمرو خنی مفرور دے
 مُنصفان کھ هر خه وکا؛ لاس په خله کا
 د انصاف غُبتنه هُم دلته قصور دے
 د دې دهر محرومان دی شو به شمارم
 کوم کسبی دے، کھ دھقان او کھ مزدور دے
 د ظالم د عمر هم درازی غواری
 هر مظلوم زما د بنار خومره مجبور دے
 خه به وایم کھ په دم او دوا روغ شی؟
 له دې رنخه چہ جوړ شومے اوس ناسور دے
 لاعلاجہ چہ هرکله درد د غابن شی
 اخستله هر طیب پسې امبور دے

په مېدان کنبې د عمل اوسې بې توري
 شیرین یاره! هر سرے په خله باټور دے

دَ بُلبل خورِه نوا یم
 کَه مِی آوری ستا ثنا یم
 سر دَ دار باندي دِی ستایم
 غُخِی ژبِی نه گویا یم
 لَه پِبرزو دِی ناشنا یم
 ستا یو هغه رنگ اشنا یم
 دَ طاقت پَه زبرمه نه یم
 چِی دَ زرونو شهنشا یم
 دَ زمان پَه گُتو پوهه
 اگاهو لَه وخت پیدا یم
 هر سبا، بېگا مِی تَه ئِی
 تمام عمر لره ستا یم
 دا دِی چاره او پېشه ده
 کَه نېؤلے دِی هُم دا یم

شیرین یاره! سوال خودا دے؟

چِی پَه خَه خطا سزا یم

څنگ سړه سړه غرمه
 چرته ده تاوډه غرمه
 زه يو لېونې مښپن
 خوښ يم په سړه غرمه
 ستا د بانه سپوري ته
 بيا کوي دمه غرمه
 ستا په تياره زلفو کښې
 ما ته لکه شپه غرمه
 څار د مړه کاته نه دې
 څومره شوه اوډه غرمه
 مخ دې لکه سور شو چې
 بيا خوږه خوږه غرمه

ستا له شيرين ياره زده
 څنگ شو لولپه غرمه

زە پە سترگو د شعور هسې بينا يم
اوس پخپله خپل نظر لره رڼا يم

ستا جنون کښې له مجنون تلې په هورته
ته دروغ هرگوره مه گڼه رښتيا يم

ته نظر کښې دې لرې د زړه رازونه
زه هم تل د خپلو سترگو نه گویا يم

زه مټين يم او روزگار لرم د مينې
نور به خه وايم چې هاغه يم او دا يم

انتشار منې د زړه لا هومره زياتېږي
خورو زلفو ئې زه وړې په سودا يم

يار دې خپل مرورتوب له مينځه يوسې
شیرين ياره! زه په خپله خله پخلا يم

روح مې کومې بلا وړې دے هر چا زده
 په دې بنار کښې هر دانا او نا دانا زده
 مينه هغه رنگ له کار دے؛ خوامخوا زده
 هم بادشاه دَ زمانې او هُم گدا زده
 پس قدمي له پېش قدمي وي بلا گرانه
 داسې مه گڼه! چې بېرته تله اوس ما زده
 ته ښهوه دَ خشم وکړې، زه دَ مينې
 خپل خپل کار دے؛ دَ تا هاغه، زما دا زده
 لېونی خو په زورنو لا وړانېږي
 سر دَ دار باندې مو ترې هُم نڅا زده
 دا خو ستا غمونو نه يم زه پرېښوولې
 گڼې ډېره مې خدا او مشغولا زده

په يو تېکي کښې دوه توري نه ځايېږي
 شيرين ياره! چې انا زده؛ څه اشنا زده؟

جمعیت مې خور کاکل د لېلا یوسی
 لکه خوب په شپه کښې؛ توره بلا یوسی
 زړه په دواړه لاسه نېوم؛ دم پرې چف کرم
 خدای زده؟ ښکلې ئې په کوم هنر بیا یوسی
 عشقه! ما هم هسې تېر له خنډو خار کړه
 لامبوزنی مل ابو کښې په شا یوسی
 د یعقوب غنډې مې زړه و ته غم پرېوت
 دا یوسف به مې د سترگو رڼا یوسی
 دا منمه! چې پُرسان له به یار راشی
 عزرائیل چې زما روح په سما یوسی
 بیا د قبر په خزو مې اوښکې توی کړه
 د زړه خیرم به دې ډېره ژړا یوسی
 خلقو وې به! اجل مل ئې د نظر دے
 ما گڼله کله؟ سترگې به ما یوسی
 عقل خام شی.. ادراک شل او فهم روند شی
 خان قضا له گڼې څوک؟ په رضا یوسی

شیرین یار! به دې د خدای په در کښې غواړی
 تقاضې که دې هر څو د دنیا یوسی

استقبال ئې لاس پە نام دَ خط رقم ته
 خدای دې راوکی دا یار زما حرم ته
 نرگس چشمه، لاله رُخه، یاسمین بویه
 پسرلی ئې هُم غورپری هر قدم ته
 دَ زړه زخم دَ مودو وو؛ جوړ ناسور شو
 اوبنکې پاکې کره! ضرور اوس خه مرهم ته
 تل روانې ترې چینی دَ سترگو دکې
 یم حیران دَ جل وهلی سینی زیم ته
 هغه سترگې چې داستا پە درد لوندې شی
 دَ حیات ابه هُم نه رسی دې نم ته
 ډپر یقین راته خپل یار مې زړه نشین کره
 پسې نه خُم خکه دیر او یا حرم ته
 دَ معروض پە پرده و سُر به ئې هر تار شی
 غور کة ونبوی مطرب مې زیر او بم ته

شیرین یاره! چې هُم درد او هُم دوا زده
 دغه هسې ژبه ورکره خپل قلم ته

وینس ادراک له تغافله رابیدار کرم
بینا فهم خپل مرام و ته په لار کرم

پښتون فکر اواره په خند و خار کرم
رون نظر رڼا رڼا لکه انوار کرم

د بی باکه غیرتی جنون له زوره
زه تپه د خپلواکی په سر د دار کرم

د مانی خښتن شو غل مې د گوډیکو
ډېر د وخت په نوی جبر آه و زار کرم

اوس که ما و ته حاصل شی د یار وصل
یو ساعت به د جنت په عمر شمار کرم

دا چې گرحمه بی یاره، بی دیاره
شیرین یاره! خه په زیست، خه په روزگار کرم

ستا دا يو هسي انتشار وژارم
 يا دي دا اوريد انتظار وژارم
 هغه خدا چي دي تار تار وژارم
 لکه بلبل په آه و زار وژارم
 زه يو بي وسه د نري غمگسار
 غم مي د يار که د ديار وژارم
 د يار د ختو، لوتو وران کورکه
 دنگه ماني خه د اغيار وژارم
 لکه جرس هم زره مي ډېر وغواري
 تير وهم په لويه لار وژارم
 تنکي غوتي مي تندرونو يورې
 اوس خه آمد د نوبهار وژارم

د خپل شهيد ارمان په قبر باندي
 بلوم شمعي بي اختيار وژارم

تغافل دې دومره زيات شو
 چې د اوبنکې هُم زړه مات شو
 مونږ هغه ليمه په لاره
 ورک نظر د التفات شو
 په جامه د پسرلي کبني
 خزان شامدام رامات شو
 ما هُم خيال د غزنوي کره
 ستا وجود چې سومنات شو
 په زخمونو د احساس کبني
 د نوونو هُم بهتات شو
 د بنکلا صاحب نصابه
 بس که ياد دې لږ زکات شو
 د زړه زهني مې لوگي کره
 د بارخو نظر دې مات شو

هسي رنگ شيرين بيان دے
 چا ته قند او چا ته شات شو

چې ماضی باندې خپل حال ږدی
بنه بڼیاد د استقبال ږدی

په سپین مخ چې سیاه خال ږدی
خدای زده بیائې په خه خیال ږدی

بدبختی یو داسې پېښه
درته کډه هر کمال ږدی

نه جلوه د بام د سر نه
نه هم زنه په دېوال ږدی

نه ښکاره د تمبو وټ نه
نه له سره ښکته شال ږدی

شیرین یار! له هر خه تېر دے
هر یو شرط که د وصال ږدی

چې بڼه یار د مے کنار هسې
زما تللے قرار هسې

بیا د زړه اضطرار هسې
سیند د سترگو چیکار هسې

لکه اوس خوار و زار هسې
کله نه وُم په دار هسې

کله دام او کله تال وی
لا د زلفو ئې تار هسې

له دې بڼکلی همکاریه
دا اغیار مې شی یار هسې

وخته! زول که دې بل راشی
زما هر خوا ته کار هسې

مِرّه کاتّه نه دې لوگه شم
مونږه وارېه بيمار هسې

ساقی څار دې لئه بادې شم
خو وار تېر شی په وار هسې

ستا د مخ و آبادی ته
دا گلشن او بهار هسې

ستا د سترگو پېمانې ته
دا مقدار او معیار هسې

په ملاتړ ئې ډاډه وسه
شیرین یار دې پکار هسې

کٺ دې خله زما په خله شی
 نه به "ته" او نه به "زه" شی
 په ادغام چې دې بانه شی
 خه خاته، خه پرپواته شی
 زما زړه اُبه اُبه شی
 د تا کسی خو ماره شی
 د نمرمخو تپکاو چرته
 د راتله سره ئې تله شی
 لب ئې باندي په صُها دی
 لا چې مل ئې سره لبمه شی
 په تکور د تود نظر مې
 د احساس دردونه بنه شی

شیرین یاره! سترے خیال مې
 په چاپه غنو اوده شی

تا نیولے خیل دگر دے
ما ساتلے خیل سنگر دے

بنہ پرچار د سر لوری دے
خو کہ پاتی د چا سر دے

ستا هر یاد زما سره دے
ستا هر غم زما پے سر دے

غشی باندی پے لیندو کره
ما نیولے خیل تیر دے

تہ نقطہ یو د پنتو شه
ژوند دے گوره! ستا چکر دے

دا غزل مفہوم درآزه
پہ خیل بحر مختصر دے

للمه، دشته، سم او غر پیکه پیکه دے
 نن دَ کلی هر منظر پیکه پیکه دے
 یا زمونږه خپل نظر پیکه پیکه دے
 یا دَ ورځې مازیگر پیکه پیکه دے
 خدایه! ورک کړې له اسمانه تندرونه
 خوف نه سپورے مو دَ سر پیکه پیکه دے
 ما وې: راغے ترې قاصد؛ خوڅه به وایی
 ده وې: چپ شه! هر خبر پیکه پیکه دے
 بیا وهله په گلشن ئې چا شبخون دے
 دَ بلبل دَ شپو سحر پیکه پیکه دے
 نه ساقی شته، نه سپورمی دَ خوار لسمې
 چې روتق دَ بام او در پیکه پیکه دے
 نه ئې جالی په څرې کنبې دَ بازونو
 نه ئې بار، سایه؛ شجر پیکه پیکه دے

غټی نه سپری گربوان چې شیرین یاره!
 په درون ئې زړه، ځیگر پیکه پیکه دے

دېر كنه منزل ته مو منزل ونه كره
 بنه ده د بل په خپو مو زغل ونه كره

په خنده و خار او سره اورونو لارم
 تا وي د تگ دې لا تكل ونه كره

زړه مې ډاډه كره په ساد سيوري د خان
 بل مې په لاره باندي مل ونه كره

خو چې پرون نه مې پښتلي نه دى
 ما د سبا هومره اټكل ونه كره

هم شومه ورك هم دې په سترگو كښې يم
 دا دې يو هسې رنگ له چل ونه كره؟

خو غزالې سترگې راوانه پوي
 مونږه سامان د خپل غزل ونه كره

سپين جبين و ته ئي رام "ماه تمام" بيا
 سرو لبانو ته صُها ئي په سلام بيا
 خَنگ ته راغے سره ليمه هسي گُلفام بيا
 د ساقی له گُتو پرپوتو ډک جام بيا
 سره او شنه د مخ ئي راوستو هنگام بيا
 اولار چپه خله سپرله په احترام بيا
 وخت او بخت به په ما وکړي ډپر انعام بيا
 که مي نن د خپل پرون شو هم کلام بيا
 ما وي: شپي له به تسخير د زلفو کاندم
 دي وي: شل دي شو ادراک او فکر خام بيا
 اوږدي زلفي، نېغ بانه او کږې وروخي
 زما مرگ له ئي بنه کړي اهتمام بيا
 چې له آله، سر او ماله پسي تېر شي
 هغه خه کوي اشنا په تنگ او نام بيا

شيرين يار چې دي بيان هسي دراز کره
 د اوږدو زلفو مېرمن کوي قيام بيا

خند و خار دے، کند کپر دے
 دَ عشق لار دہ، سخت سفر دے
 زیست روزگار مہی کور و کر دے
 پنہ دَ غم دہی راپہ سر دے
 روز و شب مہی ناخبر دے
 خہ شوقدر خہ اختر دے
 تورہی سترگہی، گورہی زلفہی
 خہ جادو دے خہ منتر دے
 پہ بیگا دَ ژوند بہ راشی
 دغہ لوظ ئہی معتبر دے
 پہ بارخو ئہی خولہی راغلی
 چہی حدت مہی دَ نظر دے
 ما ئہی سپورے ہم پہ تا کرہ
 کم چہی سور مہی دَ خادر دے

شیرین یارہ! زرہ دہی ژارہ
 خو دا ہسہی رنگ دلبر دے

ستا پء عشق کنبې چې بدنام دے
هر هغه ته مې سلام دے

ستا زیرک نظر ته خام دے
که مې فکر دے، که پام دے

هر یو رند چې ورته رام دے
د ساقی پء لاس کنبې جام دے

ساقی جام له لاسه ورکړه
د سرو سترگو دې هنگام دے

ستا د سترگو آئینه کنبې
ما لیدلے خپل انجام دے

د خورو زلفو سودا کنبې
خوب آرام پء ما حرام دے

چہی لہ مینہی بہرہ مند شی
غم ئی خہ د ننگ او نام دے

مخ ئی دومرہ ڍپر شتہ من شو
چہی سپرلے ئی ہم غلام دے

زلفی سپرہ، لہمہ ڍک کرہ!
د سیند غارہ دہ، ماہنام دے

زہ ئی زیات لہ دُعا آخلم
ستا پہ لبو کہ دُشنام دے

مری خہ کا بیا پہ اوبنکو
یارہ راشہ اوس ایام دے

شیرین یار دہی یو مجنون دے
کہ شہرہ دے، کہ گُمنام دے

نَه خپل خان وَ تَه پَه خنګ يم
 نَه بل چا وَ تَه پَه رنگ يم
 يو مټېن پَه نام او تنګ يم
 بل دې در کښې ناست ملنګ يم
 زه خوشحال يم د خپل دؤر
 زور ته مخ د يو اورنګ يم
 لېوتتوب مې بدرگه دے
 نور بې تبغه، بې تفنګ يم
 کله عقل ته پَه خشم
 کله زړه سره پَه جنګ يم
 ته که وِسوې هسې شمع
 زه ايرې لکه پتنګ يم
 پَه خپل خان هزار داستانه
 سارينده او نه پَه چنګ يم

شيرين ياره! جوړ پاڅون دے
 د يار خنګ ته پَه غرځنګ يم

خو چي پء شپه دي اوربل خور نء شي
 هومره به زره زما پء كور نء شي
 شو تود نظر دي پء دا لور نء شي
 درد د احساس به مي تكور نء شي
 هومره به م د اوربل اور نء شي
 شو دي سپين مخ پء لوگو تور نء شي
 بيا له زلفانو خري مء جوپوه
 د پبنتنو تر بله كور نء شي
 د مخ پء خال دي زلفي و غوپوه
 پوري پء سپينه لمن تور نء شي
 ما به هم ما هسي پء زره كنبسي لري
 كلي د چا سره پء زور نء شي

شو شيرين ياره! خيگر خون مي لرم
 رخسار د گل به رانه سپور نء شي

دَ بِنائستونو دَ منظرِ خبرې
 غوارم دَ یار دَ بام او درِ خبرې
 دَ مخ او سترگو دَ اثرِ خبرې
 کوه سحر او مازیگرِ خبرې
 ساقی، باده او دَ سیند غاره، مابنام
 واعظه! وکره مختصرِ خبرې
 زما حسین او دلنشین دلبره!
 نه کا خوند داسې په بهرِ خبرې
 دَ غمازانو، بدخواهانو په خله
 مدام زما او ستا په سرِ خبرې
 خو بل مشال دَ شعور نه وی په لاس
 بیا په دا شپه؛ خنگ دَ سفرِ خبرې؟

دا شیرین یار وو چې در یادی ئې کړې
 ستا دَ کاله او دَ تېرِ خبرې

تا کە وُرک دې خُوږِ نظر کړه
 ما هُم پت دَ زړه پرهه کړه
 تا نگهت دَ زلفو وِرکړه
 سحر ناز دَ باد په سر کړه
 خه بانه دې لر او بر کړه
 په زلزل دې سم او غر کړه
 دومره "غل دَ غرض" خوک دے؟
 چې ئې لوت دَ شپې سحر کړه
 خیال مې هېخ نه دے بدپامه
 خو له پامه دې بهر کړه
 سپینې خلی نه دې قُربان! خو
 ناخبر دې هُم خبر کړه

شیرین یار له خدایه سوال کا
 که ستا لوظ ئې معتبر کړه

۲۶-۱۱-۲۰۰۲

هر يو خيال چي مي حسين دے
 لاله فام مي زره نشين دے
 نرگس چشمه، ياسمين بويه
 ملك خويه، ماه جبين دے
 غاره لکه، سر فلکه
 ويار د واره سرزمين دے
 يو ئي وصل بل ئي مينه
 که روزگار دے که مو دين دے
 هر يو غم ئي نازپرور دے
 هر يو ياد ئي گل ورين دے
 هر مئبن دي بايد زده وي
 خه ئي قدر، خه توهين دے
 بام او در د يار د کلي
 د رازونو مو امين دے

شيرين يار داسي بيان کره
 چي هم قند دے، هم گبين دے

دَ شوخو سترگو مست نظر خورپږی
خُکه سُرخي پۀ مازيگر خورپږی

ساقی راغلی، هُم سپوږمی ده تمام
روتنق زمونږ پۀ بام او در خورپږی

یو چي خوانی؛ بله باده پۀ گردش
واعظه! خود به دې دفتر خورپږی

غُته جبین خو دې راؤسپږه لږ
گرېوان مې خیرې دے سحر خورپږی

همه رنگونه نستا دَ مخ دَ جمال
زمونږ دَ کلی پۀ منظر خورپږی

کله به وی؛ چي انگازې دَ وصال
کوټه، کابل او پۀ خېبر خورپږی

چې راپېښه جُدائی ده
زما تللي بينائی ده
له عالمه بېگانه شوم
ستا يو هسې اشنائی ده
ستا په کلي ستا په چم کښې
خان خانی ده، تنهائی ده
ستا د حُسن اجزا خېښې
خو کاکل ئې اکائی ده
ستا له گُورو، خورو زلفو
توره شپه هم سودائی ده
ستا د زلفو له زنجيره
ناممکنه رهائی ده
”چا له زلفو برے وموند!“
دا خبره هوائی ده

مينه خه ده شيرين ياره!
په عالم کښې رسوائی ده

دَ اھونو کَہ طوفان دے
 نو دَ اوبنکو ھم باران دے
 پَہ شبخون دَ شہابونو
 لمبہ شوے مَہ بُستان دے
 یا نالی دی دَ بلبلو
 یا افغان سر پَہ فغان دے
 ”روز و شب“ مَہ مخ او زلفی
 خَہ زمان دے خَہ مکان دے
 بیا دَ خیال پَہ ائینہ کنبی
 ستا تصویر تا تہ حبران دے
 کَہ دَہ سُود چرَہ مقصود وی
 واورہ! مینہ کار دَ زیان دے
 وخت دہ چا تہ پنبہ نپولی
 خَی پَہ مخہ تل روان دے

تورہ شپہ بہ سپین سحر شی
 دغہ چغہ مَہ اذان دے

تنهائی ده، خان خانی ده
خومره دپره ویرانی ده

دَ وطن هره کوخه کنبی
خه دَ وینی ارزانی ده

دَ اقدارو قدر نیشته
چی دَ زر او زور خانی ده

نه دلیل، نه حواله شته
زورگیری ده، من مانی ده

دَ هر مخ په ائینه کنبی
نور خه نیشته حبرانی ده

یو دنیا دَ مئین زره کنبی
شیرین یاره! ودانی ده

نری شونڊې کټ دې پانې د گلاب دی
خط د مخ دې لکه توری د کتاب دی

ستا د سترگو د صدف تر رنې اوبنکې
دا گوهر پټ تل د آب همه بې آب دی

هسکې غاړې ته دې هېڅه صراحی ده
ستر قامت و ته دې سروې څه حساب دی

پټه گفتار کښې نغمه زاره، وزن داره
بلبلان دې هر یو غږ لره بې تاب دی

ځمې وروځې، لک بانه دې؛ لیندې، غشی
چې سینې د مئینانو پټه ځواب دی

بارانونه پرې د اوبنکو بلا ووری
ارمانونه د زړه سیمه کښې شاداب دی

مَسْت خراب دې چې د سترگو په صهبا دے.
 هغه کله په صواب او په خطا دے
 تورې زلفې دې حاوی په گوره شپه دی
 سپین جبین دې مُقدم په رونی سبا دے
 هغه سترگې چې تر زلفو نیم گنبو شوې
 مازیگر مې اوس نیمگرے، نیمه خوا دے
 چې مې ووژنی او غېره پس ته راکا
 زما برخه چې قاتل مې مسیحا دے
 د یار یاد چې د مشال هسې بلېږی
 ډېره بڼه ده چې همرا مې رهنما دے
 لاعلاج رنخ د مینې که باله شی
 مگر دا چې یار هم درد دے، هم دوا دے
 د یو مخ د پاره سل مخونه کېږی
 ستا د کلی سپی، سرے زما اشنا دے

د زړه زخم ئې خیرلو ته ځان جوړ کړه
 شیرین یار و ته اشنا ئې په خدا دے

ستا دَ زلفو پٽه سودا مٿي ژوند حساب دے
ستا دَ مخ پٽه عبارت مٿي جوڙ نصاب دے

ستا دَ زني تڪي خال وٽه پسخپري
خو نيلم ڪه جوهری خخه ناياب دے

تر سرو شونڊو، سره رخسارو دٿي شرمپري
لاله گل دے، ڪه غانتيول او ڪه گلاب دے

لڪه سترگي دٿي پٽه خون ڪنبي مڙني دي
دغه هسي ڪوم بنڪاري او ڪوم قصاب دے

دَ باڻه غشو ته واغستوه تپڪي
تمام شوه دَ گائلو زرونو تاب دے

مخ روني دَ ڪومي شپي وه شيرين ياره!
چي ورك ڪري ئي له سترگو زما خواب دے

خال پڻه زنه، پڻه رخسار چي لڙ او بر ږدي
 داغ و ما ته پڻه زرگي او پڻه خيگر ږدي
 هېڅ يو دم مې ستا پڻه زلفو اثر نه کا
 گېنې مار هم اخر کربنه باندي سر ږدي
 ستا د سترگو تور جادو يم عاجز کړي
 راته کډه هر کمال او هر هنر ږدي
 دلداري د خودداري پڻه قيمت نه شي
 څوک به ولې خپل پتکي بل ته پڻه سر ږدي
 هېڅ بها د رڼې اوبنکي د آب نېشته
 څوک به څه ورته پڻه قدر دُر گوهر ږدي
 ستا د شونډو پڻه بدل به ئې وانخلم
 څوک مې وړاندي کڼه جامونه د کوثر ږدي
 د لېلا د زلفو باد دے بيا رالوتے
 بنجاري به پڻه کوم گټ کڼې اوس عنبر ږدي

د آشنا د در طواف مې پښې کړې شلې
 خدای گواه کڼه لا پڻه ځای مې د نوکر ږدي

یو سکوت دے، خاموشی ده
بې رُخی ده، بې ارزی ده
په مټپنو سنگ باری ده
دومره زیاته رسوائی ده
ستا د نوم په تذکره هم
لگېدلې پابندی ده
هره لاره کښې مقتل دے
د سرونو ارزانی ده
په گوڅه گوڅه زندان دے
څه اسیره زندگی ده
غلامی خو ترې نه زر ده
د مریانو بندگی ده

چې مټپن په زر او زن شی
ترې نه پاتې سربازی ده

دَ اَلْفَت پَہ ہر یو راز او بنا زدہ دے
چہی دَ سترگو پَہ رموز او حیا زدہ دے

پَہ اغاز دَ کوم سبا خنگہ بیا زدہ دے
پَہ انجام دَ ہر پروں ئی چہی نازدہ دے

ہغہ کلہ محبت او اشنا زدہ دے
چہی ہر چرہی پَہ خیل خان او انا زدہ دے

ستا تسبیہی دہی شہخہ! تا تہ مبارک وی
زما کلہ کوم یو کار دَ ریا زدہ دے

زرہ مہی بند پَہ ہرہ غتہ شو دَ زلفو
خہ دا ہسی تور جادو دَ لہلا زدہ دے

شیرین یار پرہنہ مُشکی خالونہ پہری
دہر دَ اوبنکو پنبستنو پَہ بہا زدہ دے

چې د بنگلو ټکانه ده
 نو د زړونو استانه ده
 ستا د سترگو له نظره
 داغ مې زړه ته نذرانه ده
 نه زه درشم، نه ته راشې
 دغه څنگه یارانه ده
 هر سبا او هر بېگا دې
 نوې نوې بهانه ده
 ستا د سترگو په هر رپ کبې
 بيله بيله زمانه ده
 د آسمان د تندرونو
 ولي تل يو نښانه ده

شیرین یاره! که پوهېږې
 هر غزل مې ترانه ده

خلاص دَ زلفو ئې زندان شی
 ډېر مشکل به مو اسان شی
 خور زما آه و فغان شی
 خو به ټول همه افغان شی
 بلبلان ئې پۀ نارو دی
 ستون بهار به تر بُستان شی
 لۀ جامې دې بهر نۀ شې
 خو مې قتل هر ارمان شی
 دَ ایفا ساعت به راوړی
 وخت پۀ ما به مهربان شی
 وړک پۀ لارو کښې دَ زلفو
 دَ فکرونو هر کاروان شی
 ما ئې سترگو کښې خان وُلید
 درېغه! خپله اوس گویان شی

اوږدو زلفو ته منسوب وی
 دراز ځکه مې بیان شی

راستنه هسې ايام شی
 دَ محفل هغه هنگام شی
 دَ ساقی پۀ لاس کښې جام شی
 دَ سیند غاړه کښې ماښام شی
 پۀ مضراب دَ خپل رباب ئې
 دَ مطرب هنر تمام شی
 دَ سپرلی مَسْتَه هوا کښې
 روڼه شپه "ماه تمام" شی
 هر اشنا و ته پۀ څنگ کښې
 ښکلې ښکلې گل اندام شی
 پۀ نغمو او پۀ رپلو کښې
 یو اتڼ شی، جام پۀ جام شی
 یو مستی وی، بې خودی وی
 دَ روزگار فیکرونه خام شی

دې جنت جنت ماحول کښې
 هسې ژوند راته انعام شی

پۛ چا کلہ دومرہ نگران یم
 لکہ گُل دَ بیابان یم
 هر یو جبر تہ اسان یم
 هر یو غم تہ دې ننبان یم
 تل وتلے لۛ خپل خان یم
 لکہ بوی دَ گُل پُرشان یم
 دَ کاروان خاپونہ وُران دی
 مگر بیا هُم زۛ روان یم
 معرکہ دَ محبت کنبی
 پۛ خپل خان باندې تاوان یم
 پۛ حساب لکہ دَ مری
 نۛ پۛ درد نۛ پۛ درمان یم
 هر احساس پۛ غور و گون دے
 پۛ خپل غر باندې پُنبیمان یم

دَ وخت هر گوزار دَ پلک دے
 مگر کلک لکہ سندان یم

هغه سپرلے ستا دَ نظر لتیوم
 چي سمه، غر دَ لر او بر لتیوم
 ستا دَ وصال هغه خبر لتیوم
 کله بولان، کله خَبر لتیوم
 دَ مخ او زلفو دَ نسبت په مینه
 چرته سایه او چرته نمر لتیوم
 ستا دَ کاکل غُتیه مې نَه شوه په لاس
 پسې کَه ترې دَ تور غر لتیوم
 دَ یار دَ مخ دَ سره او سپین په قدر
 تا ته وې چا؟ چي سیم او زر لتیوم
 تل په دَرک دَ وُرک اشنا دَ کوخې
 دَ یو گدا هسې هر دَر لتیوم
 لا دَ کوم درد بسترگې ورغلي نَه دی
 دَ زړه زخمونه برابر لتیوم

یو شیرین یار مې وی "هم سر" دَ عصر
 پسې هر خپل او هر تیر لتیوم

پءِ خپل آب باندې پوره ده
 زما اوښکه پښتنه ده
 گټه هغه يو درنه ده
 چې پءِ خاى باندې پرته ده
 دَ تا ناز لره کاکل دے
 زما ويار لره شمله ده
 دا دې شونډې هسې رپړدې
 که خطا دې بهانه، ده
 ستا پءِ سترگو کښې ځلېږم
 خومره ښکلې تماشه ده
 خو واعظ دَ ښار حاکم دے
 ښه اباده مېکده ده
 شېخ هُم ناست دَ خُم پءِ څنگ کښې
 هُم مې گوت دے، هُم توبه ده
 څه ښه شعر دے شيرين ياره!
 هُم غزل هُم ترانه ده

خوک دې زلفې خوک مژگان دی
 پښتانه راباندې گران دی
 په صدف کښې د لېمه دې
 خو گوهر مگر د شان دی
 ستا د سترگو آئینه کښې
 دېر عکسونه خو حېران دی
 اجزا نور هم د بنائست ئې
 خو دوه غوره تر عنوان دی
 چې د بخت په طمع نه دی
 پرې وختونه مهربان دی
 دا بې حسه مړه ځانونه
 څه په درد څه په درمان دی
 روز و شب ئې مخ او زلفې
 په زمان څه په مکان دی

د دې اوبښکو سمندر کښې
 علامې د غټ طوفان دی

دَ یار یاد کَہ زورور دے
 غم ئی لا ترې نازپرور دے
 لرې نہ دہ چہ یار راشی
 کَہ دے لرې دَ زرہ ور دے
 ستا دَ مخ، زلفو پَہ نوم مہ
 ہر شوقدر او اختر دے
 ما حای کرے دَ زرہ کور کنبی
 ستا ہر خیل او ہر تیر دے
 سیے دَ کلی دے و ما تہ
 لہ سہی پردی؛ بہتر دے
 پنبی مہ شلی، سترگی تپی
 را پَہ سر سترے سفر دے
 چیلم مات دے، حجرہ رنگہ
 خوشے بام دے، شار ئی دردے

اباد کرے پَہ یادونو
 شیرین یار دَ زرہ کنہر دے

تل زما دغه دُعا شی
 ستا نظر دې مسیحا شی
 خوا ئې ډکه په هوا شی
 چې ئې طمع له مُلا شی
 زما مینه بس په تا شی
 په سامره او که په غلا شی
 زره په دود د سپېلنی دے
 ستا په حُسن به فدا شی
 همدردان په نامه ډېر وی
 خو یو خوک پکښې دوا شی
 چې دې سترگې سمندر شوې
 خان د چا نه به سپوا شی
 خود غرضی د خنګل اور دے
 په خشاک نه په گیا شی

ژوند به ټول تراخه زائل کا
 شیرین یار به مې پخلا شی

کە پە دَم او پە دُعا شی
 نو خپل درد به مې دوا شی
 دا سپېڅلې لېوتتوب مې
 هم همراه هم راهنما شی
 چې زما له سترگو پریوځی
 دا گوهر دې واړه ستا شی
 پە وعده د مخ او زلفو
 هم سبا شی هم بېگا شی
 یار مې هله پښتون بولی
 کە پښتنې له مې راشی
 وفادار کە جفاکار دے
 خو بس دا چې یار زما شی
 د زړه حال به مې څرگند کا
 کە دا سترگې مې گویا شی

دې خپلونو دې تپو کښې
 شیرین یار به یو پېدا شی

اضطراب او د سکون خبرې کېږي
 د وصال او د بېلتون خبرې کېږي
 يا د زلفو د شبخون خبرې کېږي
 يا د سترگو د افسون خبرې کېږي
 د يارانو د تړون خبرې کېږي
 د پښتو او د پښتون خبرې کېږي
 خان له ځانه شي بېرون خبرې کېږي
 په درون د زړه چاودون خبرې کېږي
 هره ژبه باندې ستا د مخ سرڅي شي
 چې زما د ځيگرخون خبرې کېږي
 په بېديا او ابادۍ کېنې تر يارانو
 د لېلا او د مجنون خبرې کېږي
 هر بېگا لره دستور وي د پښو لاندې
 هر سبا د بل قانون خبرې کېږي

شيرين يار دې "نن" زړه ور دې مرکې ته
 ولې دا که د "پرون" خبرې کېږي

دَ مهتاب هسې رڼا دے دے زما یار
لکه آب غُنډې صفا دے دے زما یار

چې یو درد دے، یو دوا دے زما یار
هُم قاتل هُم مسیحا دے دے زما یار

لکه سپورے مې همرا دے دے زما یار
تل زما پۀ اقتدا دے دے زما یار

دغه هومره مې تر خوا دے دے زما یار
هُم مې تن دے دے هُم مې سا دے دے زما یار

هغه رون چې پۀ وینا دے دے زما یار
سپین پۀ زرۀ بانډې رښتیا دے دے زما یار

هُم کلام او هَم نوا دے دے زما یار
شیرین یاره! بنۀ پخلا دے دے زما یار

لکه گُل ئې نزاكت دے
 لکه سروې ئې قامت دے
 بنه ئې وږم، بنه ئې شکل
 چې هُم گُل دے هُم نگهت دے
 خط او خال د مخ ابرو ئې
 اطاعت، هُم بغاوت دے
 زما روح دے زما خان دے
 هُم مفهوم، هُم عبارت دے
 يو مستی ده، يو حیا ده
 هُم شراب او هُم حرمت دے
 سربکف گُل د لاله دے
 مرگ د ژوند ئې هُم ساعت دے
 دغه هسې دردانې ته
 د سرونو خه قیمت دے

خیالی یار مې شیرین یاره!
 مجموعه د هر صفت دے

دا يو څه رنگ له نگار دے
 چي مي يار دے که اغيار دے
 بنه دا ستا د زلفو تار دے
 انتشار دے، هم قرار دے
 دا خو اوبنکي پښتني دي
 بنه معيار دے، که مقدار دے
 قافله د ژوند روانه
 مگر خلاص ئي اوس مهار دے
 زما زړه يو سپلنه دے
 د تا حسن سور انگار دے
 په مونږ ووري تندرونه
 خلق وايي نوبهار دے

شيرين يار پسي کتلي
 ما هر در او هر ديار دے

شرک دَ زلفو کنبی فنا شم
 رپ دَ سترگو کنبی پیدا شم
 لکه اوبنکه په معنا شم
 چې دا هومره بی نوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا فکر
 سور په اَس چې دَ هوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا عهد
 چې قیامت باندې ایفا شم
 خدای مې نه کا دَ تا زلفی
 تسنی و سنی بی بنکلا شم
 خدای مې نه کا دَ تا سترگی
 چې ساعت ساعت اشنا شم
 یو مې خان دے یو ئی سپورے
 نور دَ چا په اقتدا شم؟

خپل کاله وی شیرین یاره!
 یار ته سترگو کنبی گویا شم

کٔ بنائست کبني غبريت ؤ
 خو بيا مينه کبني غبرت ؤ
 درېغه! خٔ خو محبت ؤ
 يا بدل کبني قوميت ؤ
 اطاعت کٔ بغاوت ؤ
 ستا پٔ مخ دې عبارت ؤ
 ستا دَ سترگو مېخانو نه
 هر زيرٔ مازيگر ست ؤ
 دَ خو اوبنکو ملغلرو
 لږ دَ چا خٔخه قيمت ؤ
 خٔ به غم دَ هسې رنځ وو
 ستا عادت دَ عيادت ؤ
 زما مينه، ستا پٔ حُسن
 اباد کلٔ او محلت ؤ

مَل چي نٔ شي ژوند دَ فکر
 شيرين ياره! بيا قيامت ؤ

ما زده - چي زما شام او سحر تله
 تا زده - په کوم بام او په کوم در تله
 ما زده - چي مي زړه په يو نظر تله
 تا زده - په خه چل او خه هنر تله
 خنگ نه زما خنگه ناز پرور تله
 بيا په خه خبره مرور تله
 ستا په مخ او زلفو چي دعوه لرم
 ما نه پرې کابل او پېښور تله
 ستا د اوږدو زلفو په تار شومې دے
 فکر مي له ما په لوي سفر تله
 بيا د بانو خنډ کښې راته ست هسې
 بيا مي غېږ په غېږه لر او بر تله
 غم دے؛ د بي کسه کوڅه ووپني
 خدائي شته! که په خوا د زورور تله

کله په دا زړه مو زړه وهله دے
 چرته له دې گټو مو دلبر تله

لپونتوب کٔ مې شُهره شو
 ستا دَ حُسن حواله شو
 دا سپېڅلے تفکر مې
 خپل نظر لره ډيوه شو
 دَ مرام پٔ خوشې لار مې
 دَ حان سپورے بدرگه شو
 هر احساس مې څنگ پٔ څنگ دے
 هر يو فکر راسره شو
 پښه نېولے مازيگر مې
 دَ خپل مرگ پٔ تماشه شو
 لپونتوب مې ابدالی دے
 ستا غرور کٔ مرهټه شو

شيرين يار دې بلا سترے
 پٔ سر څنه سنباله شو

خہ بہ پاتی دَ زرہ دم وی
 چہ ہر غم راتہ راسم وی
 ہر مٹن پہ زرہ کرم وی
 داغ دَ مینہی ڈپر پنہم وی
 چہ دَ زلفو روش دا دے
 نو بانہ بہ ئی کوم سم وی
 ورخ - واعظ زما ہمراز وی
 شپہ - ساقی زما ہمدم وی
 ور راپوری دَ توبہ وی
 دَ خمار خمونہ خم وی
 ستا نظر بہ تا پہ دک کا
 زما سترگو کنبہ کئ ضم وی
 ہم لارنود ہم لاروے یم
 خپل مہی پل او خپل قدم وی

شیرین یارہ! خہ وطن دے؟
 پہ بنہ کرہ ہم سرے گرم وی

هغه سترگو و ته بيا سترگي پء لار يم
پنبه نيولء مازيگر يم انتظار يم

داسي ڪله ناويسا او نااتبار يم
ياره! ڊهره غريبي ده ڪڪه خوار يم

لاس مي ڊڪ پء رنو اوبنڪو، صفا مينه
چي راغله ستا د حُسن پء بازار يم

پء مسڪا لڪه ڪلي چي شونڊي سپري
گرهوان خيرِي د سحر هسي تار تار يم

ڊڪي سترگي سمندر يو د مستي دء
پڪبني ڊوب سره د خود او د اختيار يم

خط او خال، لب او رُخسار ئي پء لاس راغله
شيرين ياره! اوس همه بهار بهار يم

دَ یارانو محفل خور دے
 دَ سین غارِی ماہنام سپور دے
 شو پے ما ئی پورِی تور دے
 خو لہ زلفو مہ زبہ تور دے
 دغہ غم دَ کلی کور دے
 گنی خلاص مہ دَ زبہ زور دے
 غم دَ یار او دَ دیار مہ
 دَ ژوندون پے اوہو سور دے
 پے دم خم دَ ژوند بہ خہ وی
 چہ ئی تل لہ بلہ پور دے
 شوک مہن دہ سنگسار پری
 پے کوخہ کبھی دہ بیا شور دے
 یار بپگا لہ خری سپری
 فکر اوس نہ مہ شب کور دے

اور دَ ہجر شیرین یارہ!
 لکھد لے کور پے کور دے

ڇو مٿين ديٰ فرزانہ دے
 ستا پءِ عشق کنبی دیوانہ دے
 ستا نظر چيٰ مستانہ دے
 هر انداز ميٰ رندانہ دے
 ڇوڪ ديٰ ناست پءِ استانہ دے
 ڇوڪ ديٰ مست پءِ مبخانہ دے
 هر ارمان ميٰ صحرا گله
 دَ هر جبر نبنانہ دے
 هر يو خيال ميٰ ترميٰ ترميٰ
 هر يو خال دانه دانه دے
 ستا پءِ سترگو کنبی جانانہ!
 وينم عڪس ميٰ جانانہ دے

شيرين يار وَ ته اشنا ييٰ
 ڇيٰ تا ته بپگانہ دے

اور ئی پای نہ تر سر واخست
 گلستان می؛ نظر واخست
 هر سحر مو د صبا نه
 د گلونو خبر واخست
 یوسف مخی اشنا راغی
 سترگو بیرته نظر واخست
 ککی تورې سور خمار کنبی
 لاله داغ په تپیر واخست
 پنبتنه اوبنکه وه توی شوه
 آب ترې در او گوهر واخست
 تا که زلفی بادولے
 چا به خه له عنبر واخست

هېخ پرواز د بلندی وو
 وخته! تا می وزر واخست

غم پڻه زړه ڪه د جانان شته
فکر هم يو د دوران شته

پڻه دي للمو، غارو، پيڻڪو
لاه گلي د خپل شان شته

هر سپرلي ته تر لمني
كلڪه غٽه د خزان شته

بلبلان ئي سر شندل ڪا
لا حرمت د گلستان شته

بينجاري د سپرلي خه ڪا
د بنڪلا ئي ڊپر سامان شته

ستا د سترگو سمندر ڪنبي
وينم هسي يو طوفان شته

ستا دَ شونډو پۀ مُسکا کښې
هر يو درد لره درمان شته

ښه ده زلفې دې خړې کړې
دَ خيال ځانله اوس مکان شته

درسته شپه دې له ما يوره
ښه ده ستا هم يو زمان شته

اسوېلو مې اوښکې توې کړې
دَ طوفان سره باران شته

ما هم زړۀ نه مې "زړه لوی کړۀ"
دَ هر سُود سره تاوان شته

دَ ملت پَه اُفق ستورے دَ سبا یم
مرگ دَ لتهی اوبدې شپې لره پېدا یم

”روز و شب“ دَ لر او بر مې ”یکه خار“ کا
پَه قربان قربان دَ هغو همنا یم

خپل تهر دَ وخت گوزار و ته مخ نه کا
زه دَ هغه مجنونانو نه جدا یم

که پَه گُتو کنبې مې زر، متو کنبې زور وی
لوی حقدار دَ اوسنی وخت دَ لېلا یم

پَه حرمت چې دَ گلشن ئې خان فدا کره
زه دَ هغه بلبانو پَه ثنا یم

قومیت مې لکه ساه دَ محبت دے
تل پَه تنگ دَ خپل اشنا ترلے ملا یم

تضمین پء شعر د رحمان بابا

شعر پء ژړا مې د خپل یار دیدن حاصل کړه
د شبنم پء خپر د گل سره یکتا یم

درسته شپه لکه د پرځې پء ژړا یم
بیا سحر ځکه د گل پء مخ خلا یم

داسې مه گڼه؛ چې څنگ کښې به د چا یم
گڼې زه له خپله خانه څنگ جدا یم

نه څه پوی دې پء سبا او نه بېگا یم
بیا هم بنه دې له وعدې یم چې گویا یم

اورکې غنډې له خپل وجود رڼا یم
هم پء خپله لارو هم راهنما یم

معرکه د محبت کښې پء ویسا یم
پء رینې رینې خادر ترلې ملا یم

دا زما دَ پاڪي وينې تقدس دے
په هر حال کبسي چي دي ستايم، وايم، ستايم

دا زما دَ لهوني ميني جذبه ده
چي قضا لره مې بيائي؛ هُم رضا يم

دا زما دَ پښتنی فکر غېرت دے
سر دَ دار باندي تپه يم په نخا يم

تفکر مي څنگ په څنگ دے تر احساسه
له خپل خانه څخه درد اوهم دوا يم

هغه ته يې؛ کور و کر په لر او بر يې
دغه زه يم؛ چي په ارض نه په سما يم

دَ نظر دَ پېمانې معيار دي هومره!
په دا يو ساعت اعلا يم، هم ادنا يم

ستا دَ سترگو بحر خو په انتشار دے
زه هُم عکس غندي له خانه مي سېوا يم

دَ گُل شونڊې تخنؤمه بوی تری نغارم
په گُلشن باندې ورگله باد د سبا یم

د "رحمان" او د "خوشحال" سایې تکبیر کره
مقتدیانو کنبې یو زه مگر شنوا یم

د مرام په خوشې لاره مې دا یون دے
چې هُم سورے مې همرا دے هُم تنها یم

دَ مرام پءِ خوشې لاره يک تنها تَلُو
 داسې تل هم بې همرا او بې امسا تَلُو
 دا هُم بڼه ده چې مو سورے دَ خان مل وو
 مونږ قائل دَ پرمختگ کله پءِ شا تَلُو؟
 دَ بلا کومى ته خه وى دَ چا فهم
 چې دَ فکر پءِ جلب کښې به بيا بيا تَلُو
 کوم جواز دَ گيلې نه وو؛ وخت او بخت نه
 مونږه خپله مگر خلې ته دَ قضا تَلُو
 مونږ دَ مينې لپونو له بنائېدل دا
 چې مقتل ته دې پءِ ناز او پءِ خدا تَلُو
 چې ليا دَ وخت؛ اَلْفَت پءِ زر او زور کره
 دَ مجنون غنډې بيا کله پءِ بېديا تَلُو

وحشتونه گورېدل به شيرين ياره!
 خو پءِ سترگو دَ شعور خنې رڼا تَلُو

خپل نظر لره رڼا يم
خپل پرهر لره دوا يم

زه هم غږ يو د جرس خو
غوږ د مړو له پيدا يم

خوک مې خه له زړه چاودون زده
لکه گل چې په خدا يم

سر د دار باندي هم ياره!
په تپه يم په نخا يم

ته غټې هسې خورپرې
زه وږمه يو د صبا يم

ته د گل غندي خندپرې
زه بلبل يو په ثنا يم

ستا دَ مینې بِنه جذبہ ده
په قضا خپله رضا یم

ایله دومره قدر وایم
ته زما یې او زه ستا یم

خوړې زلفې دې خړې کا
زه تر خو به په سودا یم

په دا هومره بې قدرې کښې
لکه پرڅه په ژړا یم

ډېر که ما ته په دغا یې
تل هم تا ته په دعا یم

له پخوا دې خوا په خوا یم
لکه سورې دې همرا یم

د پښتو خاورې روزلې
شیرین یاره! ټول وفا یم

خود وتلے لے شعور یم
چې درغلے پے دستور یم

دَ بائے لے حُمبا زده کره
سر تر پایه ولې چور یم

پے یوه مُسکا رغېرم
هغه مرگی حال رنخور یم

خار دَ تا دَ نوم دَ تور نه
پے جهان کبني مشهور یم

چې پرې نوم دَ پبنتني دَ
پے دا اوبنکه هُم مغرور یم

يار کلام، کاته پېرزو کری
دوب سرود او پے سرور یم

خو دا اوبنکه مي سپه ده
 په بارخو خو دې خوله ده
 اوس د زلفو په هر تار کښې
 ستړی فکر له جوته ده
 خوب او خيال کښې سکون چرته
 چې ئې زړه کښې هنگامه ده
 سر دې نه وي خو دستار وي
 زمونږ دغه الميه ده
 د جرس په غږ شه پورته
 گڼې تلونې قافله ده
 ستا د نوم په تور مي وژني
 قضيه خو بهانه ده
 څه! مُنصف د بنار ته وايه!
 بيا د وخت هم فېصله ده

شيرين يار ترې څه جار ووځي
 د يار مينه يو نشه ده

لڪه دَ پرڇي ورپدلے نه شي
دَ گل رخسار ته رسپدلے نه شي

يو شل احساس ئي پارپدلے نه شي
اوده جذبه ئي رقبدلے نه شي

زۀ يو وڙمه يم دَ صبا، الوحم
ته ئي نگهت؛ خو گڏپدلے نه شي

دا دَ هجران لۀ تاوه خنگه ڙاڙي؟
پۀ خپلو اوبنڪو لامپدلے نه شي

نن خو دي ڊڪي سترگي سرې ولپدي
حيف دے! چي اوس هم گرمپدلے نه شي

پام پسرليه! چي تڪليف ونه ڪري
پۀ سمه، غر چي غورپدلے نه شي

نَه پَه ما او نَه پَه تا یم
دَ ربنتیاءُ همنوا یم

خان، جهان و ته پَه شا یم
ستا دَ مخ پَه تماشا یم

مخ اجل ته له پخوا یم
چې مدام ترلے ملا یم

پَه هغه به دې منل وی
چې دَ خه سره اشنا یم

دَ دربار له سوری لری
دَ معروض خخه گویا یم

هره اوبنکه مې دیوه شی
حکه شپه کنبې پَه ژړا یم

دَ صحرا دَ هر يو گُل سورے دَ سر شی
 درېغه! سور که دومره لوی مې دَ خادر شی
 راپېدا دې هسې بيا شام او سحر شی
 همونو چې مې کابل او پېښور شی
 بلبلان به دَ گُلشن مې سيالی وکا
 له دې سوزه دَ شپون که مې خبر شی
 دَ جهان سيالی په خای ده دَ سيالانو
 خدای دې نه کا خوک له غمه کور و کر شی
 شهابی نسترگو ته وړاندې کره لاسونه
 نه چې جوړ دَ زړه له کوره مې کنډر شی
 کوم جواز دَ کومې خوا نه ئې راوړے
 يو ساعت کښې باڼه برند بل کښې اوتر شی
 دَ خیا نه دَ اسمان ستوری مخ پت کا
 چې سحر ئې ستا دَ مخ په خا! نظر شی

شیرین یار به ئې تل زلفو ته په تار وی
 خه په دا که دَ بلا تر کومی ور شی

دَ اغيار لره اغيار يه
 دَ يارانو سره يار يه
 کله عقل ته په لار يه
 کله زړه سره همکار يه
 ډيوه بله کا دَ اوښکو
 په شپه زلفو ته بېدار يه
 که ئې گل دَ څڼو نه شي
 خبر دے خال ئې دَ رخسار يه
 نور که لاس دې نه بر کېږي
 نو بس بڼه لره اظهار يه
 دَ رڼا په طلب گرځه
 دَ تيارو څخه کنار يه
 په تکل دَ خپل مرام دې
 لکه سيند يو ناقرار يه

دَ سينگار فکر دې وړے
 په ملا تر دَ شيرين يار يه

دَ غل نوم دلته سرکار دے
 چہی مُنصف ئی طرف دار دے
 مرگ دَ گُل ورتہ خہ کار دے
 چہی مالیار ئی صلاکار دے
 وینو زوو باندی پایی
 محافظ مگر خون خوار دے
 خپلہ مینہ ما تہ اور دہ
 خپل بنائست تا تہ انگار دے
 ضمیر ہُم دلہی خرخہپی
 ستا دَ بنار گرم بازار دے
 پہ خپل سوری اوس ویرپرم
 ہر سرے دَ وخت پہ خار دے
 ستا لہ کلی کدہ وڑے
 ستا یو یاد مہی "یارِ غار" دے

ستا پہ تنگ باندی بہ وُمری
 ستا یو داسی شیرین یار دے

خوند دَ مازیگر او سحر چرتہ دے
 ستا دَ مخ او سترگو اثر چرتہ دے
 لارې دَ بانہ؛ خوکی دې پُخې شوې
 داسې مې اوس سود دَ تیر چرتہ دے
 ستا دَ زلفو ول نہ چې خان اوباسو
 مونږ خخه دا چل او هنر چرتہ دے
 غُخ مې دَ احساس دَ زرگی سر خو دے
 ستا دَ خوږ دَ سترگو نظر چرتہ دے
 رابه شی قاصد دغه به هُم وُشی
 مونږ له پۀ زړۀ پورې "خبر" چرتہ دے
 سپینو ئې له توره خلا وُمونده
 خال زما له خیاله بهر چرتہ دے
 مخ چې پۀ تورتم کنبې دَ شپې وُوینی
 دا اهلِ نظر دَ دهر چرتہ دے

ډېر تراخۀ دَ ژوند ئې زائل کړی دی
 دے له شیرین یاره خبر چرتہ دے

دې انصاف ستا د "قانون ته"
 چي ساتون وايي شبخون ته
 ورځ دې ضم کړله په شپه کبسي
 تا جدت ورکړه بدلون ته
 د درد څرېکه ده خورېږي
 د زرگي نه مې لرمون ته
 خپلې سرې سترگې دې کسه
 يا مې گوره زړه گلگون ته
 غم د تا که مې لږ پرېږدي
 زړه مې ډېر کېږي ژوندون ته
 د سبا احوال به راوړي
 "نن" دې ولېږه "پرون" ته
 انتها د تغافل دې
 لاره جوړه کا پاڅون ته

ما نه ياد به دې يونه سي
 زور به وښاييم بېلتون ته

چي کاته دې هومره نور شي
 زر ده سر به مې دا پور شي
 ترمې اوبنکې نو هم بنې دی
 د زړه زخم به تېکور شي
 خو چي خواله مې را نه شي
 خه به مې د بېلتون اور شي
 په لوگي لوگي ماحول کبني
 بنکلي سپين مخونه تور شي
 د لوگو دکې کولې
 سپين محل ته دې پېغور شي
 د دنيا په ميو مسته!
 وايه! جام که دې نسکور شي
 دا د زړه قيصه اورده ده
 خو نه سا او لږ په کور شي

خدای دې نه کا شیرین یاره!
 شوق ته خلاص مې د زړه زور شي

ستا دَ وعدې غُندي اوپره خبره
 خدای دې زما نَه کا کچه خبره
 پَه زړه مودو نه وه پرته خبره
 مگر چې خلی ته نَه راتله خبره
 زړه به دې غت وی؛ خو دَ تینګې نَه وو
 گنې دَ "خلې" وه یو ذره خبره
 دَ نوی وخت دَ تقاضې پَه خاطر
 باید چې یاده شی زړه خبره
 زړه به مې ډک وو؛ چې دَ سترګونه مې
 لکه دَ اوښکې خڅېده خبره
 باد دَ نسیم ته زلفې خپله نیسې
 تور ئې پَه ما چې؛ شوه شهره خبره
 پرې ته مې ونه وپیل وړه خبره
 خفه شوې دومره پَه وړه خبره

بیا شیرین یار له خدایه خه غواړی نور
 چې کوته یار هم کړی گره خبره

هغه ډکه دَ وسواس شپه مې سبا کړه
دغه چپه خله وعده دې اوس گویا کړه

ما دَ زړه زخمونه وُ سپړل سحر ته
ته اوس شونډې دَ صبا په وږمه وا کړه

ستا دَ تورو زلفو تور مې په سر واخست
خان پسې مې دَ دنیا هره بلا کړه

دَ زړه لوبڼې چې شی مات کله رغېږي
خه! بدل مې دَ ویسا چرته پېدا کړه

دَ هر در او دَ دیوار وَ مونږ ته سترگې
پت په خوب دَ پېشمنی کښې دې زړه راکړه

شیرین یار دې هم اسیر دَ گورو زلفو
مخ روڼی ورته منسوب دَ یو بېگا کړه

بهانه کٔ دې پخه شی
 نو وعده به دې کچه شی
 اور دې پورې په شمله شی
 چې گړپوان دې پرې بڙه شی
 تخیل به له ما زده شی
 کٔ خو ورځې راسره شی
 د جفا انتها څه کا
 حوصله چې پښتنه شی
 اوپره سترگو ته دې وایه!
 داسې کله یارانه شی؟
 یاد دې غلے غلے راشی
 شپه چې دمه شی پخه شی
 جنگ کښې سترگې مخامخ کا
 چې خپل عکس خو مې پره شی

اسوېلو و ته مې خاندۀ!
 د چا خوا خو به سره شی

ما دې ڪاڪل هسي تار تار وُلیده
 تا مې په خاورو ڪنبي دستار وُلیده
 نه دې ما اوبنکه ڪنبي تينگار وُلیده
 نه مې تا سترگو ڪنبي قرار وُلیده
 هېخ ده يو اوبنکي ته مايه دَ حُسن
 چا؟ دَ دې بحر انتشار وُلیده
 اخلي مې غېر دَ پلوشو ڪنبي نظر
 ما په شفقت هُم جفاڪار وُلیده
 اوس به تپه دَ خپلواکي مې آوري
 ما دې رسي او سر دَ دار وُلیده
 ڊپره چرچه ده دَ ساقی دَ ميو
 دَ وخت واعظ مو پسي خوار وُلیده

په پښتنه لَپلا ئي زېرے وُکړي
 چا ڪه يو هغه شيرين يار وُلیده

چې لہ وخته ناخبر یې
دومره ولې زورور یې

نہ پۀ سمه، نہ پۀ غر یې
دغه هسې کور او کر یې

کۀ پۀ خوب ئې وصل مومی
گنہ بیا هُم بختور یې

خۀ سبا دے، خۀ بېگا دے
نہ احواله بنۀ خبر یې

خلۀ پۀ خیال کنسې هُم کۀ درکا
پۀ بدل دَ زرۀ کنسې سر یې

بیا خۀ غم دے شیرین یاره!
کۀ خپل عصر ته "هم سر" یې

ستا دَ کلي بنه احوال دے
 چي زوال پکني کمال دے
 هر شبخون پکني ساتون شي
 چي بدلون په خو اشکال دے
 مالي يار دَ دوه دارو
 باغ دَ نوم پوري سنبال دے
 هر يو گل ته پيداوخت کني
 دَ خپل قتل استقبال دے
 ملا مست په مئيو گرخي
 هيرني واره قيل و قال دے
 ماتونکي دَ هر لوبني
 په دا خان خپله کلال دے
 غم هم دپر دَ هغه ژوي
 چي دَ مري په مثال دے

ستا وعده له مرگه تيره
 شيرين يار مگر اتال دے

ستا هغه نظر به وی
نور نه ډک سحر به وی

بیا دې مخ او سترگو کښې
رنگ به وی اثر به وی

زلفې چې بادېری دې
بوی د گل اوتر به وی

ستا لېونې زړه په تا
هسې زورور به وی

زړه لکه ماشوم زما
لاڅه ناخبر به وی

شپې به د شوقدر وی
ورځې د اختر به وی

ما پء خوب كنبې ستا د وصل امكان وُلید
 گنه چا پء دا زمان كنبې مكان وُلید
 خنگ عدم مې خپل وجود ته حېران وُلید
 چې دا ستا د سترگو تور كنبې مې خان وُلید
 د سيالاتو د سيالى مې ارمان وُلید
 لكه گل مې پء صحرا كنبې خندان وُلید
 د خپل مخ لء اباديه دې زړه لوى شى
 بارې تا كه مې د اوبنكو باران وُلید
 د مگس او د گرگس خوارى شوې پېنبې
 ما بورا او عندليب پء فغان وُلید
 دم، قدم لره مې هم خپله اختيار كا
 د زړه كور كنبې مې يو هغه مهمان وُلید
 اوس د زړه د آب و تاب قدر پء چا دے
 چې ستا نور ئې د حرم پء دالان وُلید

شيرين يار دې چې د پت پء ډېرى ناست دے
 ما د دهر پء يارانو كنبې خان وُلید

"روز و شب" به دې بيان كړم
 "مخ او زلف" به دې عيان كړم
 خان د تا كۀ تا د خان كړم
 ډېرې مينې دې حيران كړم
 ورك په ذات كښې دې زۀ دومره
 اوس په تا د خان گمان كړم
 "زۀ" چې ورك شې پاتې ته شې
 دغه سوال به دې آسان كړم
 آب د اوبښكې زيات له حسنه
 نور به خۀ قدر، سامان كړم
 دا بازار د دُنياگۍ دے
 زۀ په خان ئې هم ارزان كړم
 د نېتو په تسلسل كښې
 ډېر دې خان ته بې زبان كړم

زه به خه وينمه چرې د چا سترگې
 داچې کسو کښې مې عکس دی د تا سترگې
 يو مې روڼې په وحشت د بېگا سترگې
 بل مې پتې په بې نوره سبا سترگې
 تيرې کله؟ ترې په نوم د رڼا آخلم
 راغې وخت؛ خکه اوباسی له ما سترگې
 د يارانو د ياری مې خه روداد دے
 نا اشنا کرې يوې پېښې؛ اشنا سترگې
 غم د هجر مې د زړه په خونه پرېوت
 زما اوچې شوې په ډېره ژړا سترگې
 چې د زلفو په سایه د خوب هوس وی
 خوک ئې خه وینی په خنګ د بلا سترگې
 په سينه کښې مې ښکاله د زړګی نشته
 خنګ حیا کښې اموخته شوې په غلا سترگې

چاپېريال که د غرض په ډورو خړ دے
 شیرين ياره! خو د زړه مې رڼا سترگې

لار کنبی دَ مقتل کَ اودر پدلے یم
خَه به تر مرامه رسپدلے یم

ستا پَه گُل رخسار چي خلدلے یم
تل لکه دَ پرخی ژرپدلے یم

ستا چي دَ کاکل خری سمسوره ده
دا لکه سپرلے زَه غورپدلے یم

ستا دَ ژوند فضا چي معطره ده
دا لکه نگهت زَه رقصدلے یم

شپي ته دَ سبا دَ ستوری خُل وینم
کله دَ وحشت نه بورپدلے یم

داسي کوم جرس تیر وهلے شی
زَه لکه پاخون ته غرپدلے یم

دَ خزان دَ آمد گُوکي پَه بهار کڙي
 دَ چمن دَ بُلبلانو زږه آزار کڙي
 دَ کمال دَ انتها پَه سر زوال دے
 خو به گرم دې دَ جبر دا بازار کڙي
 ډېر ياران دَ تا مريان دې بڼه خبر يم
 نشته دا چې کله ما به ورکښي شمار کڙي
 هر مزدور زما دَ بنار بلا مجبور دے
 اوږدے، تگه آس به خلاص څه پَه کارزار کڙي
 څه! تپه دَ خپلواکي مې لا خوږه شوه
 اوس به څه دې دا قفس او سر دَ دار کڙي
 دَ سبا دَ ستوري ځل به دې زږه بل کا
 اے! چې ناز پَه تسلسل دَ شبِ تار کڙي

لېونې سپېلنې گږڅه اوس کوڅو کښي
 که پيدا پکښي يو هاغه شيرين يار کڙي

۲۰۰۵-۵-۲۷

د مرگ کوټه، کوټ لکهپت جبل-

عام و خاص و ته معلوم شوم
چې بېلتون کښې دې معدوم شوم

ته مې څه له لاسه ورکړې
ترسايې خپلې محروم شوم

مينه حُسن ته منسوب ده
چې دَ تا سره موسوم شوم

کتیوری له زانو غواړم
په لوی والی کښې ماشوم شوم

دَ عصمت حرمت دې پالم
له مستی ډېرې معصوم شوم

په وعده به دې غلېږم
ستا دَ خلې هسې که اوم شوم

چي فنا مي له نظر شوي
 داسي ورک په کوم "نظر" شوي
 که په "زه" دي زورور شوي
 بيا منم چي معتبر شوي
 څنگه څنگ کښي مي راتول وي
 خو چي لاري کور و کر شوي
 په گوگل کښي مي زړه رپردي
 ياره څه د ژمي نمر شوي
 زه به اوبڼکي نه زړه لوي کړم
 ته که خال نه لاس په سر شوي
 زه هر پير به د نگهت يم
 ته که نور نه ډک سحر شوي
 زه به هغسي دلدار شم
 ته که هغه رنگ دلبر شوي

له همکارو څخه لاري
 د خام خيالو همسفر شوي

خو مره چي حبرانه ده
 هومره سرگردانه ده
 راخو شه! محفل وته
 خه قيصه روانه ده
 بيا ساقی بي پامه شوې
 دا خبره گرانه ده
 وژنی مې خو سترگو کښې
 ډېره خان اسانه ده
 اوس شوه کورينه د زړه
 ما چي وي؛ مهمانه ده
 دا پښتنه اوښکه ده
 ما ته بلا "گرانه" ده
 لا ئې سېتم زور وکړه
 ما به وي؛ ستومانه ده

خه زده؟ شيرين ياره! چي
 روغه ئې، كه ورانه ده

پت پالم، وفا کؤم
 سود دَ زِرّه پّه تا کؤم
 دا خو دې پّه ننگ اولار
 مینه به دې بیا کؤم
 راغلم دې کوخې وته
 زه لتيون زما کؤم
 زره مې چې زما نه شو
 اوس ويسا پّه چا کؤم
 نور له سحر خه وایم
 لا خو به خدا کؤم
 ستا پّه زلفو دم یمه
 دار خه دَ بلا کؤم
 زه دې ستا دوا شمه
 تل دغه دُعا کؤم

خار دَ زلفو تور نه دې
 اوس دَ خه پروا کؤم

خو لکه پخوا ننه شي
 لا به مي همخوا ننه شي
 خو چي مي همرا ننه شي
 هومره به اشنا ننه شي
 شه گيله د بله ده
 خپله خپل خبر خوا ننه شي
 دا هغه ماننام دے خو
 ته به هسي را ننه شي
 گوره! زما سترگو ته
 بل خوا به پيدا ننه شي
 اوبنكي پښتني كسه!
 اوس به هم پخلا ننه شي؟
 زړه دي پرې پېرلے دے
 خلي نه دي پشا ننه شي

دا د شيرين يار كلے
 دلته كښي افشا ننه شي

هره کريکه به اذان کرم
 گوره شپه به په لپزان کرم
 شوق د عشق به مې د شان کرم
 هر خواهش به پرې قربان کرم
 ترمه اوښکه چې بهير شي
 تغافل به دې حېران کرم
 خم ماضی وته مې گرخم
 بښه نيولې چې دوران کرم
 ته خواره ايله لبان کړې
 زه رينبې رينبې گړپوان کرم
 همناو شه په محفل کښې
 چې په چغه "يا قربان" کرم
 د پخوا لکه خو راشه
 چې د زړه په ملک دې "خان" کرم

د کاکل ملک ئې تسخير دے
 خو که خان هغه افغان کرم

کە دې زرە دَ التفات شی
 بیا مې خیال دَملاقات شی
 گرم مې صبر مگر نە دے
 خو دا جبر دې لږ زیات شی
 دَ رُخسار سُرخى کە دا وی
 دَ یاقوت بازار به مات شی
 پە شین خال به دې وانخلم
 زمرد کە دَ سَوَات شی
 دا جذبە دَ لپوتتوب وی
 لکه غر غرور چې مات شی
 دا مُهم ابراهیمی دے
 مات به لات او هر منات شی
 زە لہ تا چې. مینہ غوارم
 لکه تڙے چې فِرات شی

 لہ دیارہ پسې وُرک شه
 شیرین یار چې درته یات شی

ستا اوربل چي ڪرڻ زما نه دومره خور زڙڻ
 ما پيدا دَ زڙڻ پڻ زور ڪرڻ هومره نور زڙڻ
 دَ نظر پڻ پلوشو مڻ ڪرڻ ٽڪور زڙڻ
 ستا دوا ته مڻ مائل ڪرڻ ڊپر پڻ زور زڙڻ
 نور دڻ لاس دَ بيلتون نڀو؛ زغم تمام دڻ
 سوزوڻي به راله خو داسي پڻ اور زڙڻ
 ستا دَ زلفو سياهي چي به لا ڇڻ وي
 چي دڻ سپينو انگو ڪرڻ راله تور زڙڻ
 دَ جفا پرده پڻ جبر باندڻي خو ڪرڻ
 دا چي وڳندي مڻ خله نو ڪاندي شور زڙڻ
 دَ بلا لڻ سوري ڪله؟ مڻ وسواس دڻ
 مگر نه وي ڪله ڪله مڻ پڻ ڪور زڙڻ
 دَ حالاتو پڻ تورتم ڪنڀي نڀي پڻ لار ڇي
 سترڻ سترڻ ڪڻ دڻ؛ نه دڻ لاشب ڪور زڙڻ

زڙڻ به ڇڻ پڻ ڪوم پراو ڪنڀي هغه در ڪا
 چا چي ڪرڻ ژوند مدام لڻ بل پڻ پور زڙڻ

خلی نه زما ئی خو اوبنکلی نه ده
 داغلی ژبه هومره غلی نه ده
 ما په اسره جذبه وژلی نه ده
 ستا په خادر می ملا ترلی نه ده
 په سر د دار د رسی ول می گواه
 ما دې په سر سودا منلی نه ده
 حکه می کسی په نشتر اوباسی
 ما پلوشه د نور غندلی نه ده
 ورکړه اوس اوبنکې ته می غېږ د بانو
 په عمر ټول چرته درغلی نه ده
 لا به قلم خوکه تېره گرځوم
 لاس ته راغلی خو "اوبنکلی" نه ده

ستا شیرین یار به په تا دروند و می مگر
 دا زمانه د ټول او تلی نه ده

هله ما ته به همکار شي
 چي خاوند د خپل اختيار شي
 د حالاتو گرفت هېڅ دے
 خو که خلاص له خپل حصار شي
 د ادراک په نيلي سور شه
 چي زمان ته په رفتار شي
 خپل مرام به دې بنسپې ښکل کا
 که روان زما په لار شي
 آواره فکر مې خپل کړه
 چي په بحر و بر آوار شي
 پسرله د خيال مې پور کړه
 چي آباد لکه گلزار شي

ما د درد کريکه مې بانگ کړه
 بايد! اوس خو چي بيدار شي

شوک چي لولپه نه شي
 خوا خو دي سره نه شي
 خومره نظر سپک دي کره
 نور له دي بنه نه شي
 خو نه شي محروم، مظلوم
 عدل به ئي زده نه شي
 گمه د حرص چي ده
 چري به پوره نه شي
 لا مي نظر سترے کره
 ستا به هم دمه نه شي
 جوړ دے د بنکلا وقار
 سترگي دي اوپره نه شي
 سم د هرکلي سره
 گوره! "مخه بنه" نه شي

خارا له پښتنی ستر
 خوب کښي هم بنکاره نه شي

تہ زما فکر او خیال زده
 زہ دہ ہم زلفی او خال زده
 زہ منلے د اقدار یم
 تہ د سترگو مہ ہر سوال زده
 سیاہ خال نہ دہ معلوم کا
 د ہر سوی زرگی حال زده
 ما چہ سر د مینہ تار کرہ
 کاش! کہ تا د وصل تال زده
 دا چہ! لوہی د زرہ مات شی
 رغاوے ئی کوم کلال زده
 و لہ رنگ دہ ہسہ تہنتی
 دلہ خلق تول احوال زده

د ارمان خلی بہ خہ کرہ
 رسم، شوک؟ د شال، مشال زده

ما نه مې نظر دے ورک
 تا نه دې اثر دے ورک
 خوک له خپل کنډر دے ورک
 چا نه خپل دوتر دے ورک
 دا چنې، کوخې خوشې
 اوس چې لوی تېر دے ورک
 چرته لوپتیه، پتیه
 چرته کنبې خادر دے ورک
 دلته که دستار ریښې
 هلته مگر سر دے ورک
 مړه ده د دلدار وضع
 ناز هم د دلبر دے ورک

زلفې په کابل فنا
 مخ په پېښور دے ورک

دريغه! يو په زړه مابنام
 ما ته خوږه په خوږه مابنام
 دا تياره تياره مابنام
 بيا سپره سپره مابنام
 نه هسي ډېوي بلې
 نه هغه راتله مابنام
 بيرته لويته نه کا
 داسې بيا د خه مابنام
 تېنتی انتظار نه مې
 دا دې هم لا بڼه مابنام
 ستوری په اسمان خلی
 درومی چپه خوږه مابنام
 زړه ته لکې لو وایم
 هاو! که شی اوده مابنام

ستا د زلفو تور ووتنه
 شی اوبه اوبه مابنام

دَ درد و غم او اذیت قیصه ده
 زما قیصه دَ محبت قیصه ده
 لږ مې دَ اوښکو شور ته غوږ وڼیوه
 نظم کښې څنګ دَ بغاوت قیصه ده
 دَ شک او یاس له هره ټوکه خالی
 زما دَ عزم او جرأت قیصه ده
 ستا دَ زلفانو، بانه، خال په نوم مې
 دَ صبر، زغم، استقامت قیصه ده
 لاره کوڅه او په حجره ئې گورم
 وړکه دَ تنګ، پت او حرمت قیصه ده
 دَ زلفو تار په آئینه کښې کُسی
 خومره اوږده اوس دَ حیرت قیصه ده
 ستا په هر تال کښې انتشار انتشار
 زما هر تار کښې دَ وحدت قیصه ده

دَ شیرین یار دَ اسوېلو په ژبه
 وگوره خومره دَ حدت قیصه ده

نظم

خپله خاوره خپل قانون وے
په خپل واک کبسي موژوندون وے

بنديگي شوه د مريانو
مرگ دن نه په پرون وے

امن او بنکلا

دَ خزان قاصد پۀ شا شی
دَ سپرلی قافله راشی

غانتولونه، لاله گلی
پۀ دا پولو، پتو بیا شی

اومه خله غتی موسپری
نگهتونه پۀ گپا شی

بوراگان هسپ بنپری
بلبلان سر پۀ ثنا شی

دَ وطن دا گلستان مو
امن امن شی بنکلا شی

ازادی او وطن

دَ وطن نه چرته لری
دَ ظالم صیاد ولقه کنبی
یو مرغی دَ سیالو سیاله
وی راگبره په پنجره کنبی

په فضا کنبی چې سېل وینی
نو الوت دَ وطن غواری
په خپل بن پسې پرېشانه
خپلې جالی پسې ژاری

ازادی که لوی نعمت دے
خپل وطن هم یو جنت دے

اے دریغہ!

چہ پتکے دَ امامت وی
خو شملہ دَ شجاعت وی

دَ مطرب لہ دے ربابہ
یو نغمہ دَ بغاوت وی

دَ شپونکی لہ دے شپیلیہ!
بیا تپہ دَ حریت وی

وفادار کَہ جفاکار وی
خو یو یار پَہ ہر صورت وی

خیال مہی باد تہ دَ وخت وایی
پستنه یو تہر ساعت وی

دا دُعا دَ حَجَرِي (د پَرِي) پۀ جَوَر پَدو وُلِي کَلِمۀ شَوۀ

خدايه!

دا اوتاک مې گُلستان هسې ودان کړې
مگر دا چې ئې پۀ عمر جاودان کړې

وسيله ئې دَ خُوَر زرو نو دَ درمان کړې
مرتبۀ ئې دَ جنت دَ سائبان کړې

سرچشمۀ ئې دَ نړۍ دَ امنيت کړې
عماريت دَ ملتونو ورحبَران کړې

دمه خایُ چې دَ بادشاه هُم دَ گدا وی
شناخت ئې خاص و عام باندي عيان کړې

هر مېلمه او مسافر ته زړه فراخه
برکت ئې دومره زيات د دسترخوان كړې

د جرگو او مركو و احاطو له
يو مركز ئې د همه پښتونستان كړې

خو تيلي مې راتول كړې په خوارو دى
دغه جاله په امان له هر طوفان كړې

خوانی

دَ خوانی پیه حقله دَ درې پوهه شاعرانو نظر

غالب

بنه ساعت او روغ صورت وی
نو خوانی هم بادشاهی ده

خوشحال خټک

د بادشاه له پیری بنه ده
که خوانی د مصلی ده

رحمان مومند

چې خوانی کنبې تقوادر وی
مرتبه ئې د ولی ده

دَ وخت لپلا

گتو کنبې زر متیو کنبې زور غواړی بڼه
 په زړه کنبې شور په خله کنبې اور غواړی بڼه
 ښکلې محل په رنگ له کور غواړی بڼه
 هر سهولت یو په څلور غواړی بڼه

دا چې قدم د خپل شباب اُخلی
 بڼه جائزه د ژوند د باب اُخلی
 په یو ساعت د ژوند حساب اُخلی
 هر یو خراج په آب و تاب اُخلی

دَ وخت لپلا د مجنونانو نه ده
 دَ بېر سرو نشیانو نه ده

گران مشر اجمل خٲک ته

دا زوال دې لاندې سر شه
لا کمال دې باندې بر شه

دَ مستی همه سپرلے هُم
بیا دې خور پۀ لر او بر شه

دَ رنگ رنگ نګھت پرونه
لۀ تور غره تر سپین غر شه

ماہن چغه دَ وحدت کا
ایلم بیتره اوچت سر شه

بولان بیا له ملا ترلے
خَبر هُم بنۀ راببر شه

په لنډی او اباسین کبني
غرځنگونه زورور شه

شي تازه د گودر غاړه
راژوندی دې مازیگر شه

پاڅی پوک وهی شپېلی ئی
شپونکے بیا په تپه سر شه

مطربان دې چنگ تر څنگ کا
هر مضراب ئی په سر بر شه

هر ساقی باده په لاس کبني
ستا د ترو په خوا ورشه

دپوه بله په حجره کبني
وحشت چاودے په ځیگر شه

بیا درنو درنو پتیکو کنبی
شملی لکی برابر شه

خدای می چغه درته بانگ کا
راپیدا دی ورک سحر شه

په انگن کنبی دی اتنی
له کوخی دی ویر بهر شه

هره شپه درته شوقدر
هره ورخ درته اختر شه

پوره پئه هر کالی

دَ بنائست یوه هستی ده

یا خو حوره یا پری ده

که له خط او خال مُشکی ده

نو له زلفو عنبری ده

گور کاکل ئې سیاھی ده

سپین جبین ئې روښنائی ده

خلانده ماه تمام ده

خو پئه بام ننه ده مخفی ده

دَ حرمت، حیا پرده کښې

یوه نغښتې باریکی ده

موی کمره، لاله لبه
په چشمانو نرگسی ده

لکه گل وی خوشبوداره
هم بنائست دے هم خوبی ده

په قامت کنبی لکه سروی
په غری کنبی صراحی ده

سر تر پای په سرور ډوبه
په رگ رگ کنبی ئې مستی ده

په رگ رگ کنبی ئې مستی ده
خو بنېوه ئې زاهدی ده

خوی کنبی تلې فرښتو ته
له جنته ئې بوتی ده

یا بلبله یا مېنا ده
د کفتار ئې شیرینی ده

په بیان کښې وزن داره
د مفهوم ئې روانی ده

په ادراک او فهم دواړه
لا سپوا تر هر سړی ده

هم په راز او په رموز کښې
ډونگی زیاته له کوهی ده

علم داره، عمل ناکه
بې حسابه نایابی ده

شیرین یار ئې خه صفت کا
دا پوره په هر کالی ده

ما ته ياد شي اے وطنه

ما ته ياد شي اے وطنه! همه تهر زارۀ وختونه
 زما زرۀ باندې پراته دي هغه ډېر خواږۀ يادونه

هغه زۀ چي يو ماشوم وم
 زۀ به پروت وم په خانگو کښي

په ځولي کښي، کله ترخ کښي
 ډېر په ناز او په نخرو کښي

ما ته مور به الله هو وي
 د اواز خوږو چپو کښي

خور او ورور للي للو وي
 ترنم او په نغمو کښي

لَه دې پس شوم په خپورو
او بيا ساه راغے پاپو کښې

ما وهلې به بيا منډې
ستا په پولو، په پتو کښې

په تکل د تاروگو به
گرځېدمه په واښو کښې

يا مشغول به وم په لوبو
چرته گتو په تیکرو کښې

ما غښتل به ترې مَمونه
اخستل به مې خوندونه
همه تېر زارۍ وختونه
هغه ډېر خواړه يادونه

چې رابره به سپورمې شوه
پت پتوڼی نه د ستورو
ما ته ياد شی اے وطنه!
زما زړه باندي پراته دی

ستا پڻ ڪلو، پڻ بانڊو ڪنبڻي
 هلڪان چڻ به ٽولگي وو
 پڻ رنگ رنگ له هغه لوبڻي
 ٻنڻ پڻ درز به ماڻامي وو
 يا به لوبه وه دَ سِيو
 ٻنڻ ٿا و شوي به لنڊي وو
 يا به لوبه مو دَ پانڻي
 يا انگي ڪنبڻي به ملي وو
 هغه بل خوا جينڪو به
 خو جوڙ ڪڙي ڪورڪي وو
 يا جوڙ ڪڙي ٽي واڏونه
 دَ گُڙي او گُڙاڳي وو
 هُم ٽي لوبڻي دَ موسيَُو
 پڻ چيندرو ڪنبڻي الگُڙي وو
 يا داوونه پڻ ميرگاتو
 ”يا وني“ او ”دوونِي“ وو

چڻ به جوڙ شوپڻ حجره ڪنبڻي
 يا دَ مخي گُڙارونه
 ما ته ياد شي اءِ وطنه!
 زما زڙه بانڊي پراته دي
 دَ حَلمو دوه طرفونه
 يا تِيڪونه، اڪورونه
 همه تڀر زارَه وختونه
 هغه ڊڀر خوارَه يادونه

هغه ستا پټه لئمو دشتو
 چې به راغله بهارونه
 ټوکېدلی به غانتول وو
 او لاله هم سره مخونه
 کله شین، کله باران به
 ځانله ځانله ئې خوندونه
 که به جوړ د بودی تال شو
 د قدرت؛ جمع رنگونه
 هم اباد دې گودرونه
 مستې جونه قطارونه
 پټه ترخونو کښې منگی ئې
 پټه یو بل باندې تېلونه
 یا پټه سیند کښې شاه ځلمیانو
 چې پټه مټ به کره جالونه
 پټه مهیانو پسې چر کښې
 پټه څپیاکو گوزارونه

چې سیند غاړې ته پټه اوری
 پټه چپو کښې به تارې وې
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دی
 اچول به مو سپرونه
 تش بازو او شنازونه
 همه تېر زارې وختونه
 هغه ډېر خواږه یادونه

هر مابنام هغه مابني ته
 د مارغانو تله سپلونه
 په اسمان کښې به روانې
 هغه زانې قطارونه
 په بېلو کښې سرخابانو
 چې به ونيول ناوونه
 په مېره کښې چې به خړاو
 راچېرل د زيل سرونه
 د طوطيانو، ښاروگانو
 په هر بن کښې اوازونه
 د زرکانو، طاؤسانو
 هغه کړيکې او چرکونه
 يا له جارو ترنگول چې
 تاروگانو خپل تارونه
 په نارو به وو تنزري
 د مېر ز پېچ پرکونه

چې نغمې وې د بېلو
 څنگه ډک وو له سروده
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دی
 د کوئل خواږه گوگونه
 سحرونه، مابنامونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

هغه دَنگ او اوچت غرونه
 تر آسمانه ئې سرونه
 په لمن کښې ئې غُزان وُو
 په سرونو نښتروڼه
 گرځېدل ئې سردرو کښې
 دَ زمريانو کنډکونه
 دانگېدلې غرخنې به
 شرپېدل به ابشارونه
 په هوا شیکری، بابښې وې
 په غوتو به وُو بازونه
 خزندو او درندو نه
 سوړې ډکې هُم غارونه
 دمه شپه کښې راوښکل به
 شرمخانو اوازونه
 پرځېده به اورکي - هم
 دَ پېريانو لاپښونه

چې جهان پرې بناسته وو
 دَ فطرت بلا رنگونه
 زما سترگو کښې ځلېږي
 دَ حیات واړه عکسونه
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 همه تېر زاړه وختونه
 زما زړه باندې پراته دی
 هغه ډېر خواږه یادونه

هغه موج اماج د زمکو
 د هر چا زميندارې وې
 پرې اباد وو اړتونه
 د هر چا قلبې، جوړې وې
 د اسانو او غويانو
 جوړ زغلوڼه او مېلې وې
 ښه چپکار چپکار کندوان وو
 ښې پرېوانه به غلې وې
 وو محدود ضرورتونه
 په توبنۍ کښې خو توبنې وې
 بې ضرر د خاورو لوبنۍ
 که دونۍ، کتوي، کاسې وې
 يو توشک، يوه شري وه
 کڼاوې وې او پڼې وې
 د ژوندون اوږې وې سپکې
 ملازې وې نه نخرې وې

چې په لَو او په غوبل به
 د يو بل په کار راتله به
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 لگېدلی
 وو دا هسې عالمونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه
 اشرونه

هغه ډکه به حجره وه
 سره ټول درانه پگونه
 بنې درنې درنې کاتي وې
 بنه دراز دراز قدونه
 په پټکو کنبې شملې لکې
 په څنگ توري، توپگونه
 گرځېدل به تاو برېتونه
 د غيړت او ننگ مرونه
 په جرگو هوارول ئې
 ټول خندونه، جنجالونه
 لاس په نام ورته کسببان به
 په چکر ئې چيلمونه
 ماسخوتن به د ځلميانو
 په حجرو کنبې محفلونه
 د منگي هغه تنگونه
 په رېلو ئې ربابونه

چې د خوند او د وقار وو
 مينه مينه ورورولي وه
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 بنکلی واره ساعتونه
 کشالي وې نه جنگونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

آہ ---- نجات

نہ مو خود شتہ نہ اختیار
نہ مو زیست شتہ نہ روزگار

نہ ثانی دَ فرید خان شتہ
چہ تسلیم کا ہندوبار

نہ میروپس پہ بہرہ راغے
کا گورگین پہ گور دوخار

نہ پیدا بل احمد شاہ دے
چہ مرہت شی بہرہ خوار

وران دوتر دَ شیخ ملی دے
ورک احمد ملک سالار

نہ مہم دَ یوسفزو شتہ
چہ مغل وگاندی دار

سور تحریک دَ پیر روبان دے
دَ خیلواک غلے پرچار

دریا خان او ایمل خاورے
دَ ملت خونہ تار تار

نہ پے رنگ دَ فتح خان شوک
چہ پرے ناز وکا پنجتار

بند تپہ دَ ماللی دہ
پے یرغل نہ دے ناتار

کوم دے زرہ دَ ملتانی اوس
پے فہرنگ نہ شی ایسار

نہ مو گتو کنبی قلم شتہ
نہ پے لاسو کنبی تلوار

دائرې د استقبال له
مونږه نه لرو پرکار

نه په زرو باندې شته یو
نه په زور باندې نامدار

په جامه مو خه کار نشته
خو مټن یو په دستار

د پټکی ترل مو نه زده
نوم به غواړو د سردار

نه پخپله خه کوم شو
نه څوک بل پرېږدو اوزگار

د ملت په کار ناپوهه
د خان سود لره هونبیار

په يوه تکه خرڅېرو
زمونږ دغه دے بازار

ډېر شته من دلې يادېږي
نمک خوار د استعمار

په رنگ رنگ لره جامه کښې
دل راشی د بادار

خومره لوبې په مونږ وکړې
هرې پېښې په بار بار

هر خاطر به وی لاجمع
خو چې نه شو ټول همکار

خدای دې وکا شیرین یاره!
په پښتون راشی بیا وار

مشر نحو خان ته!

د دې کلي ثانی پلاره
نر سالاره لوی سرداره

سینه وره، وضع داره!
د خپل قام له غمه خواره!

مناره درپسې ژاری
راشه بیا ورته په لاره

که دا لارې دی غوږ شوی
ستا د آس د تاپ د پاره

سر له گوره کا راپورته
گوره! کله تر بازاره

دا منم؛ خه خان خانی ده
د هر چا ده خپله چاره

هره چاره بازاری ده
خلقه شوله سودماره

مگر ستا د نرې وینې
یو خو خاڅکی تازه داره

دا د نوي گول حلمی دی
د خپل وخت نه خبرداره

له مرانې عبارت دی
په جذبه د تنگ سرشاره

“اجازه” دې یوه غواری
دا دسته ده نوره تیاره

باتوران دی خو بس دا چې
اوس بې مشره، بې سالاره

خه به بنه وي كه بيا راغلي
د تا داڊ ته پامته داره

يا خپل سورے راپرزو کا
په دا هم دي منت باره

د دي کلي ثانی پلاره!
نر سالاره! لوی سرداره!

نوحه

(دَ یو مشرپه تلین)

دَ هوا قاصد خبر راوړو قَفَس ته
وې ئې: غَوږ شه! ستا له کلی یو ابا لار

ما وې: ژبه دې شه گونگه، خله دې ماته
خه دروند غم په خونه راغی — "لوی لالا" لار

دَ جنت رضوان ولاړ ئې هرکلی ته
چې پاک روح ئې په پرواز شه په سما لار

هېڅ جامه ئې دَ ریا دَ زُهد نه وه
حقیقت کبې په دا دؤر وو پارسا — لار

هم خوددار وو، هم دلدار وو — بلا وُشوه
په یو ذات کبې چې فقیر وو هم باچا — لار

بنه پاكانو پکڻي نوري خپل لږلي
د دنيا له آب و گل؛ مگر صفا لږ

مرتبہ ئي د "ولي" نه کمه نه وه
اڦا د مرگ په بهانه رانه وپړيا لږ

د حجرې دالان که وير کا؛ ورله بنائي
چې درست "آب" ترې مقدر ته په رضا لږ

تخیل

تخیل مہی لکھ باز دے
بلندی کنبی ئی پرواز دے

لہ ہر بادہ، ہر طوفانہ
ہسی رنگ لہ بی نیاز دے

د باتور ہسی تُو رزنی
پراو پنجه کنبی ممتاز دے

پہ تورتَم د شپہ کنبی وپنی
دے یو ہغہ نظر باز دے

مُستحق د بلا داد دے
سزاوار د ہر اعزاز دے

هغه آوزة

هغه زلفي چي خني کا
پکڻي وٽومبي گلاب
هغه سترگي چي کا تورې
پکڻي کڻپنوي قصاب

هغه غورې تازه شونڊي
پکڻي خوند پت د کوثر
لا باده چي په پيالہ کا
پکڻي ڊوب کا مست نظر

بيا کوم شان دے او کوم خان
خه توبہ ده، خه ايمان

دَ بَلْبُلُ نَالِه

(دَ یو اشنا په تلین)

دَ خاطر بلبُل آزار شَه بهار لارو
ډک دَ گل دَ خنداگانو سهار لارو

لکه باد چې په مخ راشی خېنې تېر شی
وَلې دا چې هسې ډېر په رفتار لارو

ما چې طمع دَ یاری ئې تر ابد کړه
هغه یار دَ یو ساعت په اتبار لارو

ما په اوبنکو ملغلرو به پېرلو
خومره سهل دَ دُنیا په بازار لارو

اوس نغمه کَه په خله راشی خو ناله شی
چې مطرب اشنا له چنگ و ستار لارو

دَ همزولو دَ ټولی نو خَه سیالی ده
چې ئې خاورو لره گل دَ دستار لارو

آه-----دروند پښتونه!

نۀ شمله، نۀ دې جرگه شته
نۀ حجره، نۀ دې کټونه
نۀ چيلم شته نۀ گسبان شته
نۀ دې رعب او نۀ برپتونه

نۀ تۀ مشر هسې پاتې
نۀ دې هغه کشران شته
نۀ دې "راشه"، نۀ دې "درشه"
نۀ دې هغه دسترخوان شته

دروند پښتونه! ځان دې خوار کړۀ
تا لۀ ژونده جوړ بازار کړۀ

حالات او باؤر

تہ دے ناز کرے پئے جمال
 زہ غره یم پئے جنون
 زہ قائل یم دَ وصال
 تہ خوبسہرے پئے بہلتون

تہ اختہ پئے تغافل
 زہ لگیا یم پئے پاخون
 تہ دے یاد پئے کاکل
 زہ موسوم یم پئے ترون

خو کہ بیله لری لار
 تا بہ خان تہ کریم همکار

وطنه-----خو!

درست عالم به در حېران کرم
تا به ټول ودان ودان کرم
دَ تا دشتې دا مېرې به
زۀ بښېرازي گُلستان کرم
دا چنې او دا کوڅې به
زۀ دې بښادې پۀ جهان کرم
تا به زۀ جانان جانان کرم
تا به زۀ جنت نشان کرم

خو دا خپل دَ قام وگړی
لۀ هر خوا راته بدخوا دی
څوک دَ لاس نه مې رانیسی
څوک دَ پښو نه مې راکاږی

په ما گران له خپله تنه
اے زما خوږه وطنه!
دې علت سره په جنگ يم
خپل هیت نه چې په خنګ يم
که په ژوند ترې نه اوزگار شم
گڼه ستا هله پکار شم
نو که خاندې او که ژاړې
د سر خبر به راته غواړې

دَ استعمار دلال ته

تَه ملگرے دَ يرغل
زَه ملا تر مې دَ خپل تل
تَه يې غل دَ غلو تر څنگ
زَه يم ساد دَ سادو مل

تَه پرچار دَ اطاعت
زَه نغمه دَ بغاوت
تَه سبق دَ غلامی
زَه تپه دَ حریت

تَه دې خپله نیوه لار
زَه به خپل کومه کار

رڼه او بڼکه د پښتنې لېلا په نوم

چې	به	شته	شى	که	معدومه
ما	ته	هېڅ	نه	ده	معلومه
ستا	له	ياده	زېږېدلې		
توره	شپه	وه	دمه	شومه	
واخله	غېږ	کښې	د	شفقت	ئې
رڼه	او بڼکه	ده	ماشومه		
مگر	بنکل	ئې	هم	په	خيال
دا	معصومه	په	خوږه	اومه	
دا	مې	تا	ته	کره	منسوبه
ستا	په	نوم	به	شى	موسومه
لکه	ما	هسې	بې	نومه	
خدای	دې	نه	کا	خوک	محکومه

بنگلی د خپل کلی

دَ حیا په تان ساتلی
نازولی بنه بناغلی

جینکی لکه پپروی
هلکان ئې کلک کوتلی

راته بنکاری ئې په وړاندې
دَ جهان بنگلی ناؤلی

په زندان کنبې راپه یاد شی
همه بنگلی دَ خپل کلی

ډېر مټن پرې شیرین یاره
په شعرونو مې نماځلی

قطعات

ستا پئے زلفومی قسم دے
 گورہ شپہ بہ وار خطا شی
 دَ تیرو پئے تسلسل کنبی
 دَ سحر ستورے پیدا شی

پئے اُفق بہ دَ ملت می
 دَ سبا ستورے بنکاره شی
 لپہ شپہ بہ کدہ واخلی
 سحر بانگ خوبہ موزده شی

پئے سایہ دَ خودداری کنبی
 تر خیل وسہ دلداری کرم
 دَ پنبتو دَ گلستان می
 تل پئے وینو آبیاری کرم

ستا دَ مینِی لپون توبه **ه** سره بنسایم
 چي دَ وصل پءَ هیله باندي دي پايِم
 کاشکے! ستا هم نوائی خو مي نصیب وے
 چي پءَ غوغه ژبه هم دي مگر ستایم

بانگ دَ سحر چي مو خي خي دے
 لرزه دَ شيپي پءَ کت پوزي نه راخي
 حکه بيا بنکر دَ مغلوالې و شو
 دا چي مبدان ته يوسفزي نه راخي

تسلسل دَ استحصال کءَ ستا نظام دے
 خو غفلت او شرافت مي نن تمام دے
 تاودي وينې مي احساس ته داسې ووي
 خپلواکي دي بس اساس دَ استحکام دے

دا حاکم دَ چا مرئے دے
 دا قاضی دَ چا دلال دے
 اوس دے خیر دَ چنی غوارہ
 مل دَ غل سرہ کوتوال دے

یو ذرہ بہ ئی رانہ شی خہ پئے خوا
 کہ خوک کاندی چری طمع لہ ملا
 کار دَ ورکرہ کلہ زدہ دَ کوم گدا
 عن کہ تخت دَ پاسہ کنہینی دَ باچا

دَ عالم او دَ ملا دے تفاوت
 خوئی دَ ہر دے سرہ مینخ کنہی مصلحت
 دَ ہر چا دے خیل صحت او خیل علت
 باید کنہینی بنہ عالم تہ پئے صحبت

په دُنیا کښې دَ هر چا دے بیل بیل کار
 کا هُنر سره انصاف خپل هنرکار
 نه چې زرو و ته کښېنوي لوهار
 نه چې اوسپني ته کښېباسي سُنار

خال دَ مخ به دې مثال شي
 تار دَ زلفو به دې تال شي
 دا زوال به مې کمال شي
 انفصال به دې وصال شي

دَ صبا يوه وږمه يم
 لکه گل به دې خندان کړم
 دَ باران مړه شپبه يم
 لکه باغ به دې ودان کړم

کٔ پٔ عقل پٔ شعور وی
 خپل مراد به راحضور وی
 کٔ دَ بخت پٔ حواله شی
 بیا سرے گنہ مجبور وی

خپل مو واک او خپل اختیار وے
 پٔ مرضی مو زیست روزگار وے
 دا تپه دَ خپلواکی مو
 عن پٔ سر باندي دَ دار وے

دا چپی ډیره بی وسی ده
 یار، اغیار پٔ کناره دے
 دَ تا غم مې خوا پٔ خوا دے
 دَ تا یاد هم راخه دے

ستا پۀ زلفو کنبی چي وړکي
 وسوسي د تور بېگادي
 ستالۀ مخه برېښېدلې
 علامي د سپين سبادي

د تا حسن د تا مينه مي موضوع ده
 کوم عنوان، کومې قيصې نه خبر نه يم
 هر يو غږ مي ستا د وصل د حصول د مے
 بلې چغې او نارې نه خبر نه يم

تۀ کۀ هسي نر سالار شوې
 زۀ هُم هغه کلک سپاهي يم
 تۀ کۀ هسي زور امام شوې
 زۀ هُم هغه مقتدي يم

دا حُجره ده، كه اتي ده
 دا كوڅه ده، كه بازار
 رپ هم نه وهې بي گتې
 دا دې زيست دے كه روزگار

ستا يادونه بڼه لۀ تا دی
 روز و شب مې خواپه خوا دی
 دا څو اوښکې مې مایه ده
 چې ستا آب لره پيدا دی

په ښکاره دلاري مل
 پتې په زړه کښې راته غل
 په ظاهر راته واصل
 په باطن کښې رانه بيل

دا زه چوز چې خدای هُما کرم بیا و ما ته لور پرواز خه
دې نظر، پنجو او پیر ته کوم باتور او گته باز خه
لا مې نور هسې الوت و د سپورمې ستورو نه بره
چې را لاندې هر رفعت و د آسمان تر هاغه سره

زما عزم بې بس نه و
زه بندی په قفس نه و

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**